

Koninklijke Auris Groep

Schoolplan Algemeen Deel

2011/2015

Schoolplan Algemeen Deel

Versie 22 juni 2011

Inhoudsopgave Schoolplan Algemeen Deel

1.	Waar ons onderwijs voor staat	6
1.1	De missie van de Koninklijke Auris Groep	6
1.2	De visie van de Koninklijke Auris Groep.....	6
1.3	De missie van de scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs	7
1.4	Visie op onderwijs	7
1.5	Het onderwijs.....	9
1.6	Doelgroepen	11
1.6.1	Ernstige Spraak- en/of Taalmoelijkheden (ESM).....	11
1.6.2	Een auditieve beperking (doof of SH)	12
1.6.3	Doelgroepen en expertise	12
2.	De organisatie	13
2.1	De Koninklijke Auris Groep	13
2.2	De scholen en lesplaatsen	13
2.3	Korte omschrijving van de locaties	13
2.4	De leiding van de organisatie	16
2.5	Medezeggenschap	16
2.6	Beschrijving van de vaste overlegvormen	16
2.7	Strategisch beleid	16
2.8	Afstemming binnen de keten van onderwijs en diensten	17
3.	Indicatie en plaatsing	18
3.1	Indicatie.....	18
3.2	Plaatsing	18
3.3	Herindicatie	19
4.	Van plaatsing naar handelen.....	20
4.1	Planmatig en handelingsgericht werken.....	20
4.2	Samenwerking met ouders	20
4.3	Aandacht voor (onderzoek) planning - uitvoering - evaluatie en bijstelling	20
5.	Onderwijskundig beleid	22
5.1	De zorg voor leerlingen	22
5.2	Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen.....	22
5.3	Taal aanbod, taalonderwijs, lezen en communicatie	22
5.4	Passend onderwijs	23
5.5	Programma vergroting leeropbrengsten voor SO-scholen	23
6.	Kwaliteitsbeleid.....	25
6.1	Inleiding.....	25
6.2	Plan: Wat verstaat Auris onder kwaliteit?	25
6.3	Do: Wat doet Auris aan kwaliteit?	26
6.4	Check: Hoe meten Auris en externen onze kwaliteit?	27
6.5	Act: Hoe verbetert en borgt Auris haar kwaliteit?	31
7.	HR beleid	32
8.	Financieel en formatief beleid	39
8.1	Bekostiging.....	39

8.2	Financiële verantwoording	39
8.3	Begroting.....	39
8.4	Allocatie van gelden	39
8.5	Begroting en formatieplannen op locatieniveau	40
8.6	Financiële administratie	41
8.7	Huisvesting.....	41
8.8	Collectieve inkoop.....	41
8.9	Alternatieve geldstromen en sponsoring	41

Bijlage 1	Organogram
Bijlage 2	Notitie doelgroepen Auris
Bijlage 3	Programma vergroting leeropbrengsten
Bijlage 4	Opbrengsten en activiteiten kwaliteitssysteem Auris
Bijlage 5	Werkwijze interne audits
Bijlage 6	Format auditplan.
Bijlage 7	Format vragenlijst voor directeuren
Bijlage 8	Format verslag interne audit
Bijlage 9	Format verbeterplan.
Bijlage 10	Auris taalbeleid
Bijlage 11	Visie op Zorg
Bijlage 12	Elkaar verstaan, meerjarenbeleidsplan 2011-2015

Inleiding

Dit deel van het schoolplan is het algemeen deel, geldend voor alle scholen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs van Auris. Het onderwijs dat door Auris geboden wordt, functioneert binnen de kaders van de Wet op de Expertise Centra. Auris opereert binnen het Regionaal Expertise Centrum Midden- en Zuidwest Nederland Cluster 2.

In dit algemeen deel wordt de missie en visie van Auris beschreven. Aansluitend wordt de missie en visie van het (voortgezet) speciaal onderwijs beschreven. Na de beschrijving van de organisatie en een kort overzicht van de scholen, volgen inhoudelijke hoofdstukken over indicatie, plaatsing en planmatig werken. Daarna volgt, op hoofdlijnen, de beschrijving van het onderwijskundig beleid, kwaliteitsbeleid, personeelsbeleid, formatief en financieel beleid.

Voor de ambulante dienstverlening is het beleid in een apart meerjarenbeleidsplan beschreven.

Dit schoolplan is het derde schoolplan dat binnen Auris door de directies van de scholen gezamenlijk is opgesteld. Op de verschillende beleidsterreinen zijn afspraken gemaakt over gemeenschappelijk beleid. Dit beleid zal in komende vier jaar op diverse onderdelen (verder) ontwikkeld worden; mede onder invloed van het nieuwe Auris meerjarenbeleidsplan 'Elkaar Verstaan' voor de jaren 2011-2015.

In het schoolspecifieke deel staat de uitwerking op de genoemde gebieden beschreven, zoals deze op de scholen concreet gestalte krijgt.

Dit schoolplan geeft zowel voor de gehele Koninklijke Auris Groep als op schoolniveau aan welke beleidsvoornemens voor de komende vier jaar overeengekomen zijn en op welke wijze deze op schoolniveau en bovenschools niveau gestalte krijgen. Dit met als doel de leerlingen kwalitatief goed onderwijs te bieden dat aansluit op de door hen gestelde hulpvraag.

Het schoolplan van elke school bestaat uit dit algemene en het schoolspecifieke deel.

De schoolplannen zijn gepubliceerd op het intranet van Auris, de Auriswebsite en de schoolspecifieke websites.

Iedere twee jaar ontvangen de ouders van de kinderen een schoolgids en jaarlijks een bijlage die geldt voor het betreffende schooljaar. Deze schoolgids geeft in combinatie met de website van de school met actuele informatie een zo volledig mogelijk beeld.

1. Waar ons onderwijs voor staat

1.1 De missie van de Koninklijke Auris Groep

De missie van Auris is als volgt:

'Auris is de professionele partner van mensen die ondersteuning nodig hebben bij horen, spreken of taal'

Onze missie krijgt gezicht in de dagelijkse praktijk. Auris biedt diensten en producten aan in het Nederlandstalig gebied. De kernactiviteiten zijn voorlichting, preventie, diagnostiek, begeleiding, behandeling en scholing. We doen dat zelf, samen met anderen, of weten de weg naar andere aanbieders. Wij starten vanuit de vraag van de cliënt en gaan in dialoog op zoek naar antwoorden. Auris streeft naar optimale participatie van de cliënt in de maatschappij. Dat betekent niet alleen ondersteuning bij leren en onderwijs, maar ook bij de voorbereiding op leven en werken in de maatschappij. Het doel is dat zij zo veel mogelijk zelfstandig hun leven leiden en deelnemen aan de maatschappij.

1.2 De visie van de Koninklijke Auris Groep

Auris biedt onderwijs en zorg. Onze drijfveren zijn ontwikkeling en optimale participatie binnen de mogelijkheden van de cliënt. Voor de wijze waarop Auris dat in praktijk brengt zijn drie kernwaarden leidend:

- De cliënt staat centraal
- Intern en extern verbinden
- Resultaat en rekenschap

Deze waarden zijn leidend bij zowel ethische als bedrijfsvoeringsvraagstukken. De kernwaarden vormen de rode draad in het strategisch plan. Hieronder worden ze toegelicht en vervolgens komen ze in elk hoofdstuk terug.

De cliënt staat centraal. Onze doelgroep wordt gevormd door mensen met een beperking in taal en/of communicatie door hoor- of spraak/taalmoeilijkheden. Daarnaast kan er sprake zijn van aanvullende beperkingen zoals een verstandelijke, lichamelijke of psychiatrische beperking. Vooral cliënten die naast een spraak-/taalstoornis een stoornis in de contactname hebben of een stoornis in het autistisch spectrum, zijn aangewezen op specialistische begeleiding. De beschreven doelgroep wil graag op passende en zinvolle wijze deelnemen aan de maatschappij. Zij willen als ieder ander leren, werken, contacten leggen en vriendschappen onderhouden. Het doel is iedere cliënt zodanig toe te rusten dat hij zijn mogelijkheden optimaal kan benutten. Auris stelt maatschappelijke participatie voorop. Voor het onderwijs van Auris is een belangrijk ijkpunt het bereiken van goede leerresultaten. Auris ziet het als zijn opdracht om in de relatie met de cliënt een professionele partner te zijn. Wij zijn ons bewust van de bijzondere omstandigheid waarin de cliënt verkeert als er sprake is van beperkingen in de communicatie, zeker wanneer hij voor het eerst te maken krijgt met een cluster 2 diagnose. Veelal is het een eerste confrontatie met een auditieve en/of communicatieve beperking en kan de reikwijdte door de cliënt niet direct worden overzien. Wij zijn partner door te vragen en te luisteren, door te helpen bij het vergroten van kennis, begrip en vertrouwen en door in de aanpak de eigen rol van de cliënt te benadrukken.

Intern en extern verbinden is een voorwaarde om efficiënt hoogwaardige kwaliteit te leveren. In de eerste plaats is verbinden nodig om de cliënt centraal te stellen. Elke professional weet hoe en waar de cliënt de beste ondersteuning kan krijgen. Hij legt de verbinding en wijst de weg. Het gaat om de verbindingen binnen Auris of tussen Auris en derden. Verbinden is ook noodzakelijk om expertise en toepassingen te verbeteren. Ontwikkeling van kennis over horen, spraak en taal kan niet zonder samenwerking en gemeenschappelijke doelen. Een derde vorm van verbinden zien we in de keten van zorg- en onderwijsaanbieders, met overheden en stakeholders en met maatschappelijke organisaties en belangengroeperingen. Auris maakt als een van de aanbieders van zorg en onderwijs deel uit van deze markt en van het maatschappelijk veld. Auris onderschrijft de doelstellingen van Passend Onderwijs. Bij de positiebepaling in de ontwikkelingen is behoud van expertise en aandacht voor de doelgroep leidend. Kortom Auris zet contacten met andere organisaties in om de doelgroep

de beste kwaliteit te leveren. Auris is verantwoordelijk voor een goede inzet van mensen en maatschappelijke middelen. De medewerkers zijn de belangrijkste succesfactor; zij zijn de specialisten. Alleen door in medewerkers te investeren lukt het om onze doelen te realiseren. Deze maatschappelijke opdracht is een kenmerk van ons type organisatie. We doen ons werk niet voor onszelf, maar om meerwaarde te creëren en resultaten te behalen. Dit brengt met zich mee dat er rekenschap wordt afgelegd over inzet en resultaten.

Rekenschap afleggen betekent uitleggen wat je gedaan hebt en hoe je tot dit resultaat gekomen bent: het verantwoorden van professioneel handelen. In de komende jaren krijgt dit nadrukkelijk meer aandacht.

1.3 De missie van de scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs van Auris bieden onderwijs aan van hoge kwaliteit. Opbrengstgerichtheid, vraagsturing van ouders en leerlingen bepalen naast kwalitatieve overwegingen het aanbod van het onderwijs. Samenwerking en overleg met ouders vindt regelmatig plaats vooral gericht op het onderwijsaanbod en individueel handelingsplan alsmede het welbevinden van de leerling op school.

Leerlingen en personeel krijgen de ruimte voor een optimale ontwikkeling van talenten, zonder de ruimte van de ander te kort te doen. Deze ruimte wordt begrensd door de onderwijsdoelen.

We zijn scholen waar aandacht is voor ontwikkeling en welbevinden van iedere leerling gekoppeld aan een maximale leeropbrengst.

1.4 Visie op onderwijs

Taal vormt de basis voor ontwikkeling van mensen. Taal en communicatie tussen het individu en zijn leefomgeving zijn voorwaarden om zich te kunnen ontwikkelen tot een zelfstandige en onafhankelijke deelnemer aan de samenleving. In dit ontwikkelingsproces neemt onderwijs vanuit twee invalshoeken een belangrijke en specifieke plaats in. Enerzijds draagt het onderwijs bij aan het vergroten van de taal- en communicatievaardigheden. Anderzijds wordt een zekere mate van taalontwikkeling en communicatievaardigheid verondersteld om deel te kunnen nemen aan en te profiteren van het onderwijs. Problemen met horen, spreken of taal beïnvloeden de deelname aan en het profijt hebben van onderwijs en vormen over het algemeen een beperking waardoor achterstanden ontstaan die vooral cognitieve, sociaal-emotionele en sociaal-communicatieve aspecten van deze ontwikkeling betreffen. Auris biedt speciaal onderwijs aan leerlingen die problemen hebben met horen, spreken of taal.

Cliënten zijn de leerlingen van Auris scholen, maar ook instanties die betrokken zijn bij de leerling en waar Auris in de keten mee samenwerkt. Met Auris onderwijs wordt bedoeld: speciaal onderwijs cluster 2 en voortgezet speciaal onderwijs cluster 2. Het woord Auris staat voor: Koninklijke Auris Groep. In dit document worden met de woorden professional, individu, leerling en cliënt zowel vrouwelijke als mannelijke personen bedoeld.

Auris medewerkers zijn professionals die het ontwikkelen van vaardigheden en het vergroten van de verantwoordelijkheid bij hun leerlingen stimuleren. Zij gaan op respectvolle wijze om met verschillende sociaal-culturele en levensbeschouwelijke achtergronden.

Het zwaartepunt van het onderwijs ligt bij het taalaanbod, taalonderwijs en lezen. Naast Nederlands wordt de Nederlandse gebarentaal (NGT) gebruikt en onderwezen. Auris wil de beperking remediëren; als dat niet mogelijk is, wordt gewerkt aan compenseren en accepteren. De omgeving van de leerling is akoestisch aangepast, er heerst een veilig pedagogisch klimaat waarin de leerling wordt uitgedaagd om te leren.

Het onderwijs van Auris kenmerkt zich door samenwerking tussen deskundigen met een verschillende professionele achtergrond en door samenwerking met andere instanties in onderwijs en zorg. Het uitgangspunt is dat er één plan voor een leerling is; dat is de basis van handelen voor alle betrokkenen.

Auris onderschrijft de zeven-punten-kwaliteitscode van de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs.

De leerling

Auris is er voor mensen die ondersteuning nodig hebben bij horen, spreken of taal. Er is bij de leerlingen sprake van:

- Een auditieve beperking (doof of slechthorend)
- Een auditieve beperking samengaan met een verstandelijke beperking (meervoudige handicap)
- Ernstige spraak- en/of taalmoeilijkheden
- Een auditieve beperking of ernstige spraak-/taalmoeilijkheden samengaan met een stoornis in de contactname of een stoornis in het autistisch spectrum

Deze leerlingen van Auris hebben een indicatie voor cluster 2-onderwijs (WEC) of mogelijk vanaf augustus 2013 een bewijs van toelating tot cluster 2.

De leerling zelf is uitgangspunt voor het onderwijs. Dat geldt voor die situaties waarin Auris zelf het onderwijs aanbiedt, maar ook daar waar Auris in onderwijssituaties leerlingen ondersteunt. Auris is verantwoordelijk voor het onderwijs dat zij biedt. In dialoog met de leerling en zijn ouders of verzorgers stemt zij het onderwijsaanbod af op de behoefte van de leerling, binnen de wettelijke kaders en het Auris beleid. Auris geeft inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerling en het daarbij passende onderwijsaanbod. Zij hanteert een cyclus van leerlingenzorg. Op grond van de eisen van de leerling wordt in dialoog het aanbod regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Auris professionals stimuleren de leerling om vaardigheden te ontwikkelen en toenemende verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces. Auris zoekt actief samenwerking met leerlingen en ouders/verzorgers als het gaat om de ontwikkeling en vormgeving van het onderwijs of om de onderwijsorganisatie op school- en Auris niveau.

Leefomgeving

De leerling van Auris is een uniek persoon die deel uitmaakt van een sociale leefomgeving. Als Auris spreekt over 'de leerling' dan bedoelt zij hiermee: de leerling in zijn leefomgeving. De leefomgeving van de leerling beperkt zich niet alleen tot de directe omgeving van het gezin, maar strekt zich verder uit naar de omgeving van (de reguliere) school, stage, wonen en vrije tijd.

1.5 Het onderwijs

De professional

De medewerkers van Auris zijn professionals. Zij hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en dagen de leerlingen uit tot maximale prestaties passend bij de individuele mogelijkheden. Zij bieden effectief onderwijs gericht op (leer)resultaat en persoonlijk welbevinden. Van medewerkers die contact hebben met leerlingen verwacht Auris dat hun communicatie talig is: Nederlands en/of Nederlandse Gebarentaal (NGT) en ook dat hun taalaanbod correct is en afgestemd op de ontwikkeling en de vraag van de leerling.

De medewerkers gaan op respectvolle wijze om met verschillende sociaal-culturele en levensbeschouwelijke achtergronden van de leerlingen en stemmen hun handelen hier adequaat op af. Zij worden regelmatig (bij)geschoold, kunnen over eigen grenzen heen kijken, reflecteren betekenisvol op het eigen handelen en werken intern en extern samen.

Taal en lezen

Auris biedt onderwijs conform de kerndoelen. Gezien de doelgroep wordt nadrukkelijk het zwaartepunt gelegd bij het taalaanbod, taalonderwijs en lezen. Voor de meeste leerlingen betreft dit de Nederlandse taal; voor leerlingen met auditieve beperkingen betreft dit tweetalig onderwijs. Dat wil zeggen dat naast het Nederlands ook onderwijs in en over de Nederlandse Gebarentaal wordt verzorgd. Auris richt zich in eerste instantie op remediëren en wil leerlingen zo snel mogelijk taalvaardig maken, zodat ze deel kunnen nemen aan het regulier onderwijs, het arbeidsproces of een andere dagbesteding binnen de samenleving. Wanneer dat (deels) niet mogelijk is, richt Auris zich op compenseren dan wel accepteren, waarbij de leerling uitgedaagd wordt zijn sterke kanten te ontwikkelen.

In de realisatie van dit aanbod maakt de professional gebruik van materialen, methodes en methodieken waarvan de effectiviteit voor de betreffende doelgroep zich wetenschappelijk of in de praktijk bewezen heeft.

In het Auris taalbeleid (2009) zijn kenmerken van effectief taal- en leesonderwijs beschreven.

De onderwijsomgeving

Auris schept voorwaarden voor leerlingen om deel te kunnen nemen aan het onderwijs. Deze voorwaarden zijn gericht op het toegankelijk maken van talige informatie door het creëren van een optimale leeromgeving. In de gebouwen is aandacht voor een goede akoestiek, een juiste signaal-ruisverhouding en er wordt gebruik gemaakt van technische hulpmiddelen.

Andere voorwaarden hebben betrekking op het bieden van een pedagogisch klimaat waarin leerlingen zich veilig voelen, waar adequaat afgestemd wordt op hun onderwijsbehoeften en pedagogische hulpvragen en waarin zij uitgedaagd worden om te leren.

Resultaat en rekenschap

De professional biedt effectief onderwijs, gericht op resultaat. Samen met de cliënt wordt het perspectief geschetst en worden concrete, haalbare doelen geformuleerd.

Met behulp van het leerlingvolgsysteem worden de vorderingen van de leerlingen nauwgezet gevolgd. Het onderwijs wordt zowel op leerling-niveau als op school- en Auris niveau cyclisch geëvalueerd en bijgesteld. Het onderwijs wordt hiermee gestuurd door verzamelde data over de leerling en zijn ontwikkeling. Auris is transparant, reflecteert over de resultaten die zij behaalt en zet verbeteracties in waar dit nodig is. Zij informeert betrokkenen over de resultaten van evaluaties en de daarop gebaseerde aanpassingen in het onderwijs.

De uitstroom naar het vervolgonderwijs, naar arbeid of dagbesteding is minstens zoals op grond van het ontwikkelingsperspectief verwacht mag worden.

Sterke verbindingen

Sterke verbindingen zijn noodzakelijk om kennis te delen en de eigen professionaliteit te verhogen. Het onderwijs van Auris kenmerkt zich door samenwerking tussen deskundigen met een verschillende professionele achtergrond, en samenwerking met andere instanties in onderwijs en zorg. Interne en externe verbinding is een voorwaarde om efficiënt hoogwaardige kwaliteit te leveren. Auris stelt de cliënt centraal door onderwijs en zorg op elkaar af te stemmen binnen de verschillende sectoren. Daarnaast zoekt Auris externe verbinding met andere organisaties die van belang zijn voor de leerling. Het uitgangspunt is dat er één centraal plan voor een leerling is, van waaruit alle betrokkenen handelen.

Passend Onderwijs

In het kader van de wet Passend Onderwijs, die waarschijnlijk ingaat per augustus 2012, heeft Auris een ondersteuningsplicht. Deze plicht wordt door het bestuur voorafgaande aan de ingang van de wet uitgewerkt.

In het kader van deze wet zal het onderwijs van Auris op diverse manieren worden vormgegeven. Samenwerking met het regulier onderwijs moet zodanig worden uitgevoerd dat het de ontwikkeling van de leerling en de in deze visie beschreven kwaliteit garandeert.

Kwaliteitscode

Auris onderschrijft de hierna genoemde zeven-punten-kwaliteitscode van de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs.

Het speciaal onderwijs

- Is ambitieus en werkt vanuit een missie en visie planmatig aan innovatie en het verbeteren en borgen van kwaliteit
- Realiseert voor elke leerling op basis van het ontwikkelingsperspectief passende en duurzame deelname aan onderwijs en samenleving
- Werkt vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, op basis van actieve betrokkenheid en heldere communicatie, met ouders en jongeren aan de realisatie van onderwijs-zorgarrangementen
- Wordt gekenmerkt door orthodidactisch en orthopedagogisch handelen binnen een veilig, uitdagend en respectvol leerklimaat
- Heeft medewerkers in dienst met specifieke competenties die samenwerken in een multidisciplinaire omgeving

- Zet aangepaste voorzieningen in op het gebied van de fysieke omgeving, vervoer, ICT, leer- en hulpmiddelen en materialen
- Werkt nauw samen in de keten van (regulier) onderwijs, zorg en arbeid, en is verantwoordelijk voor ontwikkelen en uitwisselen van kennis en expertise.

Goed onderwijs

Auris garandeert 'goed onderwijs' waaronder zij verstaat:

- Onderwijs dat aansluit bij de Auris visie op onderwijs
- Onderwijs dat beantwoordt aan het kader van de onderwijsinspectie
- Onderwijs dat beantwoordt aan het door Auris geformuleerde taalbeleid en overige
- Door het bestuur vastgestelde inhoudelijke kaders en standaarden.

Bronnen:

- WEC
- Strategisch beleidsplan 2010-2015 'Elkaar verstaan'
- Auris taalbeleid, uitgave juni 2009
- Auris visie op Zorg, uitgave september 2010
- Zeven-punten-kwaliteitscode, clusteroverstijgende taakgroep kwaliteit, Stichting Projecten Speciaal Onderwijs

De grondslag van ons onderwijs

In de grondslag (bijzonder-neutraal) van Auris is sprake van respect voor de eigenheid van de ander. Daarbij gaat het om aspecten als achtergrond, geloof en levensovertuiging. Hoewel het onderwijs van Auris dus algemeen toegankelijk is, komt deze grondslag nog onvoldoende tot uitdrukking in het onderwijsaanbod. Auris vindt dat er in het curriculum expliciet aandacht moet zijn voor de diverse levensvisies.

1.6 Doelgroepen

Zie hiervoor 1.4.1.

1.6.1 Ernstige Spraak- en/of Taalmoeilijkheden (ESM)

- De definitie van ESM is een uitsluitingsdefinitie.
- Er is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen voor de ernstige spraak- en taalmoeilijkheden.
- De ernstige taalproblemen zijn niet te wijten aan intelligentieproblemen, neurologische problemen, motorische problemen, gehoorverlies of sociaal/emotionele problemen.
- De taalproblemen zijn ook niet het gevolg van een onvoldoende taalaanbod. Daarmee worden de taalproblemen onderscheiden van een taalachterstand.
- De verschijningsvorm van ESM kan verschillen en verandert vaak als kinderen ouder worden.

Alle kinderen met ESM hebben veel moeite met het verwerven van de grammatica van de taal (woordvorming en zinsbouw). Een deel heeft moeite met het klanksysteem van de taal (moeite met uitspraak van klanken en meerlettergrepige woorden). Ook het taalbegrip en de opbouw van de woordenschat (hoeveelheid woorden en de diepere woordkennis) zijn voor veel kinderen met ESM een probleem. Een deel van de kinderen heeft ook moeite met de taalgebruiksregels (hoe mensen onderling communiceren).

Andere vaak gebruikte termen:

Primaire taalstoornis, taalontwikkelingsstoornis, dysfasische ontwikkeling en Ernstige Stoornis in de Moedertaalverwerving. Deze laatste invulling is helder en maakt duidelijk dat het om een stoornis in de taalverwerving gaat. Ook meertalige kinderen kunnen een stoornis hebben in hun moedertaal.

Gevolgen van ESM

In onze talige samenleving hebben ernstige spraak- en/of taalmoeilijkheden ingrijpende gevolgen voor de ontwikkeling van een kind:

1. Communicatie en participatie

Via taal kunnen we onze wensen, bedoelingen, emoties, etc. verwoorden. Als je onvoldoende taalvaardig bent, kun je niet goed meedoen in de samenleving.

2. Leren

De meeste kennisoverdracht gebeurt door middel van gesproken en geschreven taal. Wanneer de taalvaardigheid onvoldoende is, leidt dit tot leerproblemen in alle schoolvakken.

3. Gedrag

Ongeveer 40% van de kinderen met ESM heeft gedragsproblemen. Vaak is dit een internaliserende problematiek (depressie, gevoelens van onmacht, teruggetrokken gedrag, faalangst), maar externaliserende problematiek (agressief gedrag) komt ook voor.

1.6.2 Een auditieve beperking (doof of SH)

Er kan een indicatie voor slechthorendheid (SH) afgegeven worden bij een gehoorverlies dat groter is dan 35 dB en kleiner dan 80 dB aan het beste oor, gemeten zonder hoortoestel.

Iemand kan een indicatie doof ontvangen bij een gehoorverlies van minimaal 80 dB aan het beste oor, of bij een verlies tussen de 70-80 dB waarbij de persoon doof functioneert.

Gevolgen van een auditieve beperking

Voor kinderen met een auditieve beperking is de gesproken taal niet of niet gemakkelijk toegankelijk. Horende kinderen verwerven taal 'als vanzelf' in gesprekken met anderen. Voor kinderen met een auditieve beperking is dat veel lastiger of niet mogelijk. Zij hebben vaak ook veel moeite met het leren lezen. Zij moeten immers niet alleen leren lezen maar vaak ook het Nederlands leren, de taal waarin gelezen wordt. Als de auditieve beperking leidt tot minder goede communicatie, kunnen sociaal-emotionele problemen ontstaan.

1.6.3 Doelgroepen en expertise

In dit hoofdstuk gaat Auris in op de specifieke expertise die Auris in ieder geval aan de cliënt zal leveren. Hiertoe zijn de cliënten onderverdeeld in drie hoofdgroepen: cliënten met een auditieve beperking (D/SH), cliënten met een specifieke taalstoornis (ESM) en cliënten met een contactstoornis (ASS). Deze scheiding is voor een aantal expertisegebieden arbitrair: verschillende interventies die medewerkers van Auris plegen, kunnen van nut zijn voor alle drie de doelgroepen en bij veel cliënten van Auris zijn beperkingen in het gehoor, in de spraak en/of taal en in contactname niet geïsoleerd, maar in combinatie aanwezig.

Het doel van dit hoofdstuk is tweeledig.

- Door het expliciteren van de benodigde expertise beschrijft Auris normen voor haar eigen handelen. Deze normen zijn sturend voor bijvoorbeeld de inrichting van nieuwe locaties of de opleiding van medewerkers.
- De cliënt van Auris krijgt helder in beeld wat hij van Auris kan verwachten. Mocht de omschreven expertise te kort schieten volgens de cliënt, kunnen cliënt en dienstverlener eenvoudig beschrijven welke expertise de cliënt van Auris nodig zal hebben of samen met Auris zoeken naar een dienstverlener die de betreffende expertise wel in huis heeft.

De opbouw van dit hoofdstuk houdt rekening met het feit dat dezelfde interventies voor de verschillende doelgroepen van Auris vergelijkbare effecten kunnen hebben. Allereerst wordt daarom ingegaan op de interventies en omstandigheden die voor alle doelgroepen van Auris van belang zijn. Vervolgens wordt die expertise beschreven die expliciet voor de specifieke cliëntgroepen van belang is.

Eind 2010 is de brancheorganisatie Siméa gestart met het beschrijven van essentiële expertise voor het cluster 2-veld. De Auris notitie (zie bijlage 2) houdt minstens de kaderstellende uitspraken uit de Siméa notitie in. De Auris notitie is echter meer gedetailleerd en bedoeld om in de praktijk sturing te geven aan het handelen vanuit de Auris uitgangspunten. Omdat de Auris notitie onder andere gebaseerd is op het in 2009 geformuleerde Auris taalbeleid, zijn diverse aanwijzingen in de Auris notitie niet uitgebreid beargumenteerd, maar wordt naar onderliggende documenten verwezen.

Het is denkbaar dat Auris in de komende tijd uitspraken gaat doen over de inhoudelijke kwaliteit van haar dienstverlening. Als die uitspraken consequenties hebben voor het handelen in de praktijk kunnen die consequenties als aanwijzingen in deze notitie worden opgenomen. Deze notitie is daarmee een levend document, dat regelmatig up-to-date gehouden wordt.

2. De organisatie

2.1 De Koninklijke Auris Groep

De organisatie bestaat uit scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, zorggroepen, audiologische centra voor gehoor, taal en spraak, ambulante dienstverlening en gezinsbegeleiding. Het werkgebied omvat Midden- en Zuidwest Nederland.

Binnen het werkgebied wordt intensief samengewerkt in drie regio's: Zuid, West en Midden. De samenwerking vindt plaats met het doel de keten van zorg, onderwijs en dienstverlening naadloos te laten verlopen. Zo moeten ouders en leerlingen geen onnodige drempels ervaren en moet er voor leerlingen een effectieve ontwikkelingslijn gecreëerd worden. De samenwerking houdt onder andere in dat bindende afspraken worden gemaakt door scholen met de (AWBZ)zorg, de audiologische centra en de ambulante dienstverlening van Auris. Daarnaast zijn er regionale afspraken met aanpalend onderwijs en aanpalende zorg zoals jeugdzorg, centra voor jeugd en gezin en instellingen voor GGZ. De organisatie is ingericht op basis van functionele groepen. De scholen voor speciaal onderwijs vormen een groep, zo ook de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en de teams die ambulante dienstverlening aanbieden. Naast deze onderwijsactiviteiten zijn ook de zorgactiviteiten zoals audiologische centra en behandelgroepen voor jonge kinderen in functionele groepen ingedeeld. Het organogram geeft een overzicht van de inrichting van de organisatie.

Auris is in 2002 ontstaan uit een fusie van de Koninklijke Ammanstichting, ACC Midden-Nederland en De Kring. In deze schoolplanperiode (tot 2015) zal Auris zich meer naar een regionaal georiënteerde organisatie ontwikkelen en zullen door forse bezuinigingen op het Passend Onderwijs keuzes moeten worden gemaakt die leiden tot het vergroten van de efficiëntie in de organisatie.

Voor het organogram van Auris zie bijlage 1

2.2 De scholen en lesplaatsen

De Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep bestaat uit 10 scholen en 1 lesplaats voor speciaal onderwijs, uit 3 scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en uit 3 diensten voor ambulante dienstverlening. Alle onderwijslocaties en diensten zijn gevestigd in de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Utrecht. De lesplaats is ontwikkeld om thuisnabij onderwijs, zoals in de WEC omschreven, vorm te geven. In de toekomst kunnen nog enkele lesplaatsen ontwikkeld worden. De ontwikkeling van deze lesplaatsen of nevenvestigingen wordt beschreven in het Spreidingsplan van het REC-MZw. Dit spreidingsplan is in 2004 aan de minister van OC&W aangeboden.

Het geboden onderwijs en de ambulante begeleiding is gericht op leerlingen met een indicatie voor cluster 2. Dit betreft de volgende doelgroepen: dove kinderen, slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraak- en taalmoeilijkheden. Een deel van deze kinderen is meervoudig gehandicapt of heeft stoornissen in het autistisch spectrum. Binnen elke school is het onderwijs ingericht voor enkele van de genoemde doelgroepen. De scholen worden hierna kort beschreven. Zie ook www.auris.nl voor actuele informatie.

2.3 Korte omschrijving van de locaties

Auris dr. M. Polanoschool (Rotterdam)

De Dr. M. Polanoschool is een school voor leerlingen met een auditieve beperking in de leeftijd van drie tot twaalf jaar.

De onderwijsleerstof is gerelateerd aan de kerndoelen van het basisonderwijs en voor een specifieke groep leerlingen richt de school zich op de TOS-doelen (Toets Ontwikkeling Sociale redzaamheid) en op nieuw te ontwikkelen leerlijnen. Het onderwijs is gericht op maximale integratie in de samenleving. De school onderscheidt zich met een tweetalig onderwijsaanbod: niet alleen het Nederlands, met of zonder ondersteunende gebaren, speelt een rol, maar ook de Nederlandse Gebarentaal. In de school zijn zorggroepen gehuisvest voor jonge kinderen.

De overige SO scholen bieden onderwijs aan kinderen met communicatieve beperkingen gericht op maximale integratie in de samenleving. De kerndoelen voor het speciaal onderwijs zijn hierbij

uitgangspunt. Voor specifieke groepen leerlingen zijn de kerndoelen aan de leerling-kenmerken aangepast.

Auris Hildernisschool (Rotterdam)

De Auris Hildernisschool is een school voor kinderen met een communicatieve handicap in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar.

De school werkt nauw samen met Auris Taalfontein en komt in deze schoolplanperiode tot een gemeenschappelijk curriculum.

Auris Taalfontein (Rotterdam)

De Auris Taalfontein is een school voor kinderen met een communicatieve handicap in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar. De school werkt nauw samen met de Auris Hildernisschool en komt in deze schoolplanperiode tot een gemeenschappelijk curriculum.

Auris Taalkring (Utrecht)

De Auris Taalkring is een school voor kinderen met een communicatieve handicap in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar.

Auris Taalkring locatie 't Gooi/Hilversum

Auris is in januari 2011 gestart met de eerste kleutergroep voor kinderen met ernstige spraak- en/of taalmoelijkheden in Hilversum. Dit wordt vormgegeven in nauwe samenwerking met de Verenigde Scholen Alberdingk Thijm en de NSDSK. Het onderwijs wordt verzorgd door de Auris Taalkring uit Utrecht. De kleutergroep van Auris vormt een mooie aansluiting in de keten van thuisnabij onderwijs. De komende jaren zal dit onderwijs uitgebreid worden naar meer groepen voor kinderen in de basisschoolleeftijd.

Auris Bertha Muller School (Utrecht)

De Bertha Muller School is een school voor kinderen in de leeftijd van drie tot twaalf of dertien jaar. De school biedt kinderen met auditieve en/of communicatieve beperkingen en kinderen met een vorm van autisme onderwijs gericht op maximale integratie in de samenleving. Voor specifieke groepen leerlingen waaronder meervoudig beperkte slechthorende leerlingen zijn de kerndoelen aan de leerling-kenmerken aangepast. De school kent verbrede toelating en biedt de groep ernstig auditief beperkte kinderen tweetalig onderwijs.

In de school zijn zorggroepen gehuisvest voor jonge kinderen.

Auris Prof. Groenschool (Amersfoort)

De Prof. Groenschool is een school voor kinderen met een communicatieve of auditieve beperking in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar. De school kent verbrede toelating en biedt de groep auditief beperkte kinderen eentalig onderwijs.

Auris Ammanschool (Dordrecht)

De Ammanschool is een school voor kinderen met een communicatieve beperking in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar. De school kent verbrede toelating en biedt een kleine groep auditief beperkte kinderen eentalig onderwijs.

Auris De Kring (Goes)

De Kring is een school voor kinderen met een communicatieve beperking in de leeftijd van drie tot dertien jaar. De school kent verbrede toelating en biedt de groep auditief beperkte kinderen eentalig onderwijs.

Auris Taalplein (Gouda)

De Auris Taalplein is een school voor kinderen met een communicatieve handicap in de leeftijd van drie tot en met dertien jaar. In 2011 wordt bij Auris Taalplein gestart met een peuterbehandelgroep voor kinderen tot vijf jaar.

VSO-scholen

Op de VSO scholen worden de leerlingen voorbereid op verder leren, op werken of op dagbesteding. Daarnaast is er veel aandacht voor het vergroten van de zelfredzaamheid en voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De mentor heeft een sleutelrol in de pedagogische en didactische begeleiding en wordt hierin zo nodig bijgestaan door verschillende functionarissen zoals

schoolpsycholoog, schoolmaatschappelijk werker en individueel therapeut. Het onderwijs- en begeleidingstraject wordt in dialoog met de ouders en leerlingen ingevuld.

Auris College Rotterdam

Het Auris College Rotterdam is een school voor VSO cluster 2 in Rotterdam in de leeftijd van 12 tot 20 jaar. De leerlingen hebben een auditieve en/of communicatieve beperking. Er worden op deze school ook dove leerlingen begeleid. De school biedt opleidingen aan volgens de Praktijkroute, het VMBO en de HAVO. De leerlingen in het VMBO en de HAVO streven naar het behalen van een regulier VMBO- of HAVO-diploma. De leerlingen in de Praktijkroute behalen veelal een AKA-diploma en/of enkele branchegerichte certificaten. Ter voorbereiding van de externe stages is er binnen de school een voorbereidend arbeidstrainingscentrum aanwezig. Veel lessen worden gegeven in Nederlandse Gebarentaal (NGT) of worden met Nederlands met Gebaren (NmG) ondersteund.

Het Auris College Rotterdam biedt een veilige, stimulerende en voorspelbare leeromgeving waar de leerlingen zich op hun eigen niveau ontwikkelen. Op school is er de mogelijkheid om solo-apparatuur te gebruiken.

Visuele ondersteuning van de lesstof is van groot belang. Taal neemt een voorname plaats in binnen het onderwijs. De lokalen zijn prikkelarm en veelal uniform ingericht. Er is ook veel aandacht voor leren buiten onze school; de symbioselessen en de stages zijn hier een voorbeeld van. Het motto van de school is: gewoon waar het kan en speciaal waar het moet!

Auris College Utrecht

Het Auris College Utrecht is een school voor VSO cluster 2 in Utrecht in de leeftijd van 12 tot 20 jaar. De leerlingen hebben een auditieve en/of communicatieve beperking. De school biedt opleidingen aan volgens de Praktijkroute of het VMBO. De leerlingen in het VMBO streven naar het behalen van een regulier VMBO-diploma. De leerlingen in de Praktijkroute behalen veelal branchegerichte certificaten en/of worden begeleid richting arbeid.

Auris College Goes

Het Auris College Goes is de VSO school van Auris binnen de regio Zuid: Zeeland en het aangrenzend stuk van Noord-Brabant. Leerlingen stromen door binnen het MBO (60% van de uitstroom) of met een arbeidscontract (30% van de schoolverlaters). Voor zo'n 10% van de leerlingen wordt toegewerkt naar een plaatsing binnen een vorm van aangepaste arbeid. Er wordt gebruik gemaakt van een aantal landelijk erkende en door de branche erkende certificeringen als lasser, horeca-assistent en detailhandelmedewerker.

Auris Dienstverlening

Naast (voortgezet) speciaal onderwijs biedt Auris ook ambulante dienstverlening aan ten behoeve van leerlingen in het basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Na indicatiestelling wordt een handelings- en begeleidingsplan opgesteld met als doel de leerling in samenwerking met de reguliere school zodanig te ondersteunen dat deze met succes het regulier onderwijs kan volgen.

Veel leerlingen van de (V)SO scholen van Auris zijn in staat om na een periode van intensief speciaal onderwijs het regulier onderwijs in te stromen en dit met succes te volgen. Vaak vindt deze overstap van speciaal naar regulier onderwijs in de leeftijd van 8 tot 10 jaar plaats. Dan is er sprake van voldoende taalontwikkeling en van prestaties op gebied van schoolse vaardigheden zoals lezen en schrijven, dat het reguliere basisschoolprogramma gevolgd kan worden. Mocht de school vinden dat een leerling hiervoor in aanmerking komt dan wordt dit in een vroegtijdig tijdstip met de ouders besproken en krijgen de ouders voldoende informatie om hierover een besluit te kunnen nemen. Ouders worden continu in staat gesteld om in het kader van het ontwikkelingsperspectief van hun kind met het schoolteam mogelijkheden voor plaatsing in het regulier onderwijs te verkennen. Zowel de ouders als de reguliere school kunnen begeleiding en ondersteuning krijgen vanuit Auris dienstverlening. Deze dienstverlening is gericht op het met succes volgen van regulier onderwijs en richt zich op de totale ontwikkeling van de leerling en zijn relatie met de omgeving. Startpunt hierbij zijn de wensen en verwachtingen van de leerling, zijn ouders en de school. Het is een flexibele vorm van dienstverlening gericht op zowel de leerling, de ouders en de school. Begeleiding bestaat o.a. uit:

- Het in beeld brengen van de mogelijkheden en verwachtingen van de leerling, de ouders en de school;
- Het opstellen en uitvoeren van een handelingsplan;
- Het uitleg geven over de handicap, bijvoorbeeld aan schoolteams;
- Het coachen van leerkrachten bij het realiseren van aanpassingen in de leeromgeving;

- Het informeren en adviseren over hulpmiddelen, methodes en regelgeving;
- Het opleiden van leerkrachten, ouders en andere betrokkenen.

2.4 De leiding van de organisatie

- Elke (V)SO-school wordt geleid door een directeur. Deze is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijskundig-, financieel- en personeelsbeleid op de school binnen de kaders die hiervoor door het bestuur zijn opgesteld. De directeur is zichtbaar en aanspreekbaar voor leerlingen, ouders en medewerkers. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur. Op veel scholen wordt onder verantwoordelijkheid van de directeur de dagelijkse leiding van subteams of afdelingen uitgevoerd door een teamleider. Samen met de directeur vormen de teamleiders het managementteam van de school. Teamleiders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijskundig- en personeelsbeleid op de school volgens de richtlijnen die hiervoor door het bestuur en in afgeleide vorm daarvan, door de directeur zijn opgesteld. De teamleiders leggen verantwoording af aan de directeur.
- Namens het bestuur worden (V)SO-scholen geleid door een groepsdirecteur, die de eindverantwoordelijkheid voor deze scholen heeft. Verdeling en inzet van middelen en mensen alsmede het ontwikkelen en invoeren van inhoudelijk beleid zijn de kerntaken van de groepsdirecteur.
- Auris wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur bepaalt de strategie van de organisatie en is verantwoordelijk voor de totale organisatie, daarom is zij het bevoegd gezag van de Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeurs en bestuurder zijn vastgelegd in een managementstatuut.

2.5 Medezeggenschap

De medezeggenschap is in de Stichting Onderwijs geregeld op basis van de Wet Medezeggenschap Scholen die per 1 januari 2007 van kracht is geworden.

Er is sprake van een GMR ten behoeve van de SO en VSO scholen en de ambulante begeleiding. Naast de GMR kent elke school een MR. De medezeggenschap ten behoeve van de ambulante begeleiding is gewaarborgd door de inrichting van een personeelsdeel van de medezeggenschapsraad (PMR) op de locaties dienstverlening. Dit personeelsdeel is vertegenwoordigd in de GMR.

De medezeggenschapsorganen overleggen collectief regelmatig met de Raad van Bestuur en de groepsdirecteuren.

2.6 Beschrijving van de vaste overlegvormen

De Raad van Toezicht voert vier tot zes maal per jaar overleg met de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur voert (twee)wekelijks overleg met de lijn- en stafdirecteuren in het Auris Managementteam. De groepsdirecteur (V)SO en de directeurs van de scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs houden elke maand een directieberaad over strategische, inhoudelijke en organisatorische zaken. De directeur of het managementteam van de scholen voert (twee)wekelijks overleg over inhoudelijke en organisatorische zaken.

Op de scholen waar teamleiders functioneren wordt minimaal eens per 4 weken overleg gevoerd met de medewerkers van de afdeling over inhoudelijke en organisatorische zaken.

2.7 Strategisch beleid

Het strategisch beleidsplan 'Elkaar Verstaan' geeft richting aan de ontwikkelingen van Auris en geeft de belangrijke doelstellingen voor de organisatie voor de periode 2010-2015 weer. Belangrijke onderdelen van het strategische beleidsplan zijn de missie en de visie van Auris. De missie van Auris is dat Auris "de professionele partner is van mensen die ondersteuning nodig hebben bij horen, spreken of taal". De visie van Auris wordt gevormd door de drie kernwaarden van Auris: de cliënt staat centraal, intern en extern verbinden en het creëren van resultaat en rekenschap. Auris heeft de ambitie om de kernwaarden zichtbaar te maken.

In het strategisch beleidsplan staan vijf perspectieven centraal:

1. Cliëntperspectief: ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige producten;
2. Medewerkerperspectief: ontwikkeling van competenties;
3. Kennisperspectief: ontwikkeling van kennis en verbetering van toepassingen;
4. Bedrijfsvoeringperspectief: ontwikkeling van een gezonde organisatie;
5. Organisatieperspectief: ontwikkeling van good governance en inrichting van de organisatie.

Deze vijf perspectieven zijn leidend in de beleidsontwikkeling. In het strategisch beleidsplan wordt beschreven welke resultaten de organisatie wil behalen in 2015 op de genoemde perspectieven.

Het jaarplan 2011 met de titel 'De kracht van Kwaliteit' beschrijft een toespitsing van de beleidsdoelen voor dit jaar. De belangrijke beleidsdoelen voor het onderwijs in 2011 betreffen:

- *Ontwikkelingsperspectief en uitstroomprofiel*
Doel is dat het ontwikkelingsperspectief en de uitstroomprofielen in 2011 in gebruik zullen zijn voor alle leerlingen.
- *Leerlijnen*
Doel is een aantal leerlijnen verder te ontwikkelen en te implementeren.
- *Beleid en Kwaliteit voor de doelgroepen doof en slechthorend*
Doel is een helder aanbod van SO onderwijs inclusief taalaanbod ten behoeve van dove en slechthorende leerlingen.
- *Taalbeleid (VSO)*
Doel is de operationalisering van het Auris Taalbeleid in het VSO. Profilering en voorlichting naar cliënten als taalexpertise school.
- *Kwaliteitszorgsysteem*
Doel is een vastgestelde cyclus kwaliteitszorg met bijbehorende instrumenten in te voeren.
- *LVS 2000*
Doel is de registratie en analyse van de leer- en onderwijsopbrengsten SO breed.
- *Product / doelgroep combinaties*
Doel is verdere ontwikkeling van de product doelgroep combinaties.
- *Onderwijsvoorziening in het Gooi*
Doel is de verdere ontwikkeling van een onderwijsvoorziening voor jonge ESM leerlingen in Hilversum aansluitend op zorggroepen NSDSK.

2.8 Afstemming binnen de keten van onderwijs en diensten

Doel is het verbeteren van de ketens van diagnostiek, zorg, onderwijs en begeleiding binnen Auris en met externe instanties. Het zwaartepunt ligt op die ketens waarbij cliënten direct resultaat ervaren als we die optimaliseren. De beoogde resultaten bestaan uit:

- Het beschrijven van de bestaande ketens;
- Bij iedere beschreven keten wordt de ambitie aangegeven. Een ambitie is gekoppeld aan een niveau van ketenmanagement;
- Het ontwerpen van SLA's om het ambitieniveau te kunnen bereiken;
- Het opnemen van SLA's in het kwaliteitshandboek.

De focus op de interne samenwerking ligt zoals hiervoor beschreven in drie regio's. Tijdens de schoolplanperiode zal de wijze van samenwerking en de sturing op de ketens nader door bestuur en management ontwikkeld worden. Een vernieuwd managementstatuut zal hiervan het gevolg zijn. Tevens zullen Kritische Prestatie Indicatoren en normen ontwikkeld worden die het concrete ambitieniveau van Auris beschrijven.

3. Indicatie en plaatsing

3.1 Indicatie

De organisatie voor de aanmelding en de beoordeling van de toelaatbaarheid is neergelegd bij het Aanmeldpunt cluster 2 en de Commissie voor Indicatiestelling (Cvl). Beide zijn op wettelijk voorschrift activiteiten van het REC MZw.

Tot onderwijsvoorzieningen in cluster 2 worden die leerlingen toegelaten die een geldige beschikking hebben voor het betreffende type onderwijs. Deze beschikking wordt afhankelijk van het type onderwijs afgegeven op basis van een vastgestelde stoornis en een beperking in de onderwijsparticipatie als gevolg daarvan, waarbij de zorgstructuur van het regulier onderwijs aantoonbaar ontoereikend is. De wettelijke criteria daarvoor zijn op te halen van <http://wetten.overheid.nl> > Besluit leerlinggebonden financiering (artikel 13 t/m 18) en zijn verkrijgbaar bij het Aanmeldpunt.

Auris kent drie regionale aanmeldpunten: Utrecht, Rotterdam en Goes. De aanmelder (ouder) krijgt een vaste cliëntbegeleider die hem gedurende de hele procedure vanaf de aanmelding tot aan plaatsing (dan wel afwijzing) begeleidt. De cliëntbegeleider verzamelt samen met de ouder de benodigde informatie voor de indicatiestelling. Eventueel wordt aanvullend onderzoek gedaan. Zodra het dossier compleet is, stuurt het Aanmeldpunt het namens ouders toe aan de Cvl. (Ouders hebben overigens wettelijk het recht om direct bij de Cvl aan te melden.)

De Cvl is op wettelijk voorschrift onafhankelijk en geeft binnen acht weken na binnenkomst van een volledig en beoordeelbaar dossier een beschikking af. In de beschikking staat dat de leerling toelaatbaar is, niet toelaatbaar is of recht heeft op een observatieplaatsing.

Bij toelaatbaarheid hebben ouders de keuze tussen plaatsing op een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs, dan wel ambulante begeleiding in het regulier onderwijs. De cliëntbegeleider op het Aanmeldpunt kan hen desgewenst ondersteunen.

Op www.recmw.nl is een brochure op te halen over observatieplaatsing (ook verkrijgbaar bij het Aanmeldpunt).

Het recht op plaatsing in het (voortgezet) speciaal onderwijs en op ambulante begeleiding heeft een beperkte geldigheid. Afhankelijk van het type onderwijs geldt dat recht voor drie of vier volledige en aaneengesloten schooljaren (gerekend vanaf de eerstvolgende 1 augustus nadat de Cvl de beschikking afgaf). Het recht geldt uitsluitend voor het type onderwijs waarvoor de Cvl de beschikking heeft gegeven.

In 2011 zal de overheid een besluit nemen over de wijze waarop cluster 2 gefinancierd wordt. Dit besluit zal leiden tot regelgeving die vanaf augustus 2012 van kracht wordt. Het is waarschijnlijk dat de overheid cluster 2-instellingen een meerjaren budget toekent. Dit budget dient besteed te worden aan de doelgroep van cluster 2. De overheid zal vanaf de invoering van het budget terughoudend zijn bij het bepalen van de criteria voor de doelgroep. In deze schoolplanperiode zal het cluster 2-veld onderlinge afspraken maken over de criteria en de wijze waarop die criteria getoetst gaan worden. Dat betekent dat er gedurende de schoolplanperiode ingrijpende wijzigingen zullen plaatsvinden in die zaken die in hoofdstuk 3 beschreven staan.

3.2 Plaatsing

Zodra een positieve beschikking door de Commissie voor Indicatiestelling (Cvl) is afgegeven, kunnen de ouders het kind aanmelden voor plaatsing op een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs of bij Auris Dienstverlening voor ambulante begeleiding. Het aanmeldpunt stuurt daarvoor, wanneer de ouders toestemming hebben gegeven, het dossier door naar de betreffende locatie.

De plaatsing/begeleiding wordt, afhankelijk van de specifieke situatie op een school of dienst, zo snel mogelijk gerealiseerd.

Bij plaatsing op een school wordt na dossieranalyse in overleg met de ouders een handelingsplan opgesteld. Dit handelingsplan is afgestemd op het groepsplan. Het kan ook zijn dat er gekozen wordt voor een observatie/begeleidingsperiode uitmondend in een handelingsplan. In een aantal gevallen zal aanvullende handelingsgerichte diagnostiek noodzakelijk zijn om tot een handelingsplan te komen. Na plaatsing start de fase van handelingsplanning.

3.3 Herindicatie

Na het verstrijken van de geldigheidstermijn van de beschikking heeft de leerling een nieuwe beschikking nodig om het recht op plaatsing/begeleiding te behouden. De school, dan wel de ambulant begeleider, waarschuwt de ouders tijdig dat het aanvragen van een herindicatie nodig is. Als de ouders besluiten opnieuw een indicatie aan te vragen biedt de school, dan wel de ambulant begeleider de ouders hierbij ondersteuning.

4. Van plaatsing naar handelen

4.1 Planmatig en handelingsgericht werken

Om vanaf het moment van plaatsing goede leerlingzorg te realiseren wordt planmatig en handelingsgericht onderzocht en gewerkt. Hiervoor zijn in ieder geval twee redenen aan te geven. Ten eerste zijn er van leerlingen die geplaatst worden met een geldige beschikking weinig gegevens bekend of aanzetten gemaakt voor het gericht starten in de groep of voor ambulante begeleiding. Ten tweede past het planmatige karakter van handelingsgerichte diagnostiek in de Auris filosofie, waarbij de kwaliteit van werken onder andere te maken heeft met het expliciteren en transparant maken van het werk. De term die gebruikt wordt voor de combinatie van handelingsgerichte diagnostiek en methodisch handelen is: planmatig en handelingsgericht werken. Door het laten vervallen van het woord 'diagnostiek' wordt de schijn vermeden dat het alleen gaat over het doen van onderzoek. De term planmatig en handelingsgericht werken impliceert de fase van diagnostiek. Binnen Auris zijn we van mening dat de samenwerking met ouders bijzondere aandacht verdient en dat bij het planmatig werken er extra aandacht moet zijn voor de relatie handelingsplanning – uitvoering – evaluatie en bijstelling.

4.2 Samenwerking met ouders

Planmatig en handelingsgericht werken impliceert samenwerking tussen ouders, begeleiders en school vanaf het moment dat het traject start. De ouders denken mee en hebben, waar mogelijk, vanaf het begin een actieve rol (bijvoorbeeld als hulpvrager, informatiebron, ervaringsdeskundige, medeonderzoeker, uitvoerder van het advies etc.). Adviezen kunnen zo beter worden afgestemd op hun visie, omdat vanaf het begin bekend is wat ouders per se niet willen of juist wel willen. Ook begeleiders hebben vaak al een idee waar de oplossing zou kunnen liggen en waar niet. Door veel aandacht te besteden aan de samenwerking krijgen ouders de kans om hun vragen en zorgen al vanaf de start in te brengen. Wij nemen de ouders hierin serieus. Door goed naar hen te luisteren kunnen afstemmingsproblemen worden vermeden.

4.3 Aandacht voor (onderzoek) planning - uitvoering - evaluatie en bijstelling

Het onderzoek moet zo veel mogelijk gericht zijn op de ondersteuning van de dagelijkse praktijk. Dit geldt overigens voor alle onderzoek: psychodiagnostisch, logopedisch, audiologisch en het pedagogisch/didactisch onderzoek.

Planmatig en handelingsgericht betekent volgens een vast stappenplan werken, waarbij stappen worden genomen die gericht zijn op het 'willen weten om te veranderen', in plaats van om het 'willen weten om te weten'. Het gaat om de vraag waarom dit kind met deze mogelijkheden en beperkingen uit dit gezin in deze school met deze begeleiders en met deze medeleerlingen de gesignaleerde problemen heeft en hoe deze problemen kunnen worden opgelost. De Commissie van Begeleiding heeft hierin een belangrijke rol. Essentieel is dat alle begeleiders van het kind met de ondersteuning van de Commissie van Begeleiding zicht krijgen op hoe zij professioneel kunnen gaan handelen met het kind (= handelingsgericht). Wat een kind nodig heeft, wordt door de begeleiders vertaald in een passend aanbod.

De insteek verandert van: 'Wat voor een kind is dit' naar: 'Wat is het probleem dat ik bij dit kind aantref', ofwel: 'Wat is mijn hulpvraag en hoe kan ik het antwoord hierop toepassen in mijn handelen'. Het expliciteren van het onderwijs en de begeleiding zijn essentiële onderdelen van de handelingsplannen.

Het begeleiden van het kind gebeurt op basis van handelingsplannen op meerdere niveaus:

– *Schoolniveau*

In eerste instantie is er sprake van een handelingsplan op schoolniveau. Dit is het hart van het werken met de kinderen die onze doelgroep vormen. We denken daarbij aan zaken als extra veel taalonderwijs, veel logopedie, het geven van auditieve ondersteuning voorzien van visuele ondersteuning, etc.

– *Groepsniveau*

In tweede instantie is er het groepshandelingsplan. Dit heeft te maken met het feit dat het kind in zijn ontwikkeling aan een specifiek niveau toe is. Het is bijvoorbeeld toe aan het leren lezen. In de groep is

er dan specifieke aandacht voor het aanvankelijk lezen in cursorische vorm.

– *Individueel niveau*

In derde instantie is er sprake van een individueel handelingsplan, omdat datgene wat al op school- en groepsniveau gedaan wordt niet voldoende is voor dit specifieke kind.

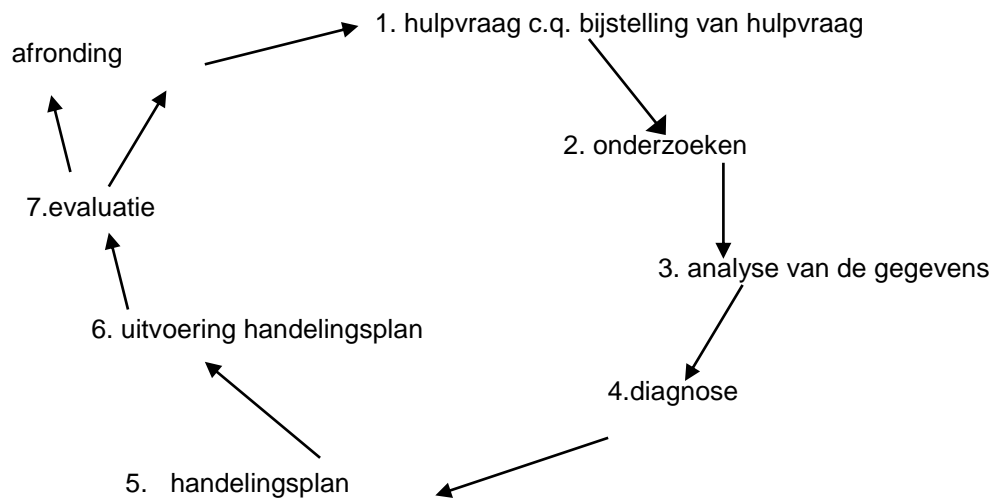
Een regulatief cyclisch proces

In de meeste gevallen zal een kind met een geldige beschikking binnen ons onderwijs in voldoende mate opgevangen kunnen worden door het uitvoeren van het school- en/of groepshandelingsplan. Mocht dit niet het geval zijn, dan formuleert de begeleider of een andere betrokken verantwoordelijke een hulpvraag en maakt op grond hiervan een individueel handelingsplan.

Indien nodig komt het team rondom het kind in actie om een individueel handelingsplan te maken. Dit gebeuren kan gezien worden als een cirkelvormig, doorgaand proces totdat het probleem is opgelost. Waar nodig wordt deze regulatieve cyclus doorbroken.

Er is een aanleiding, er vindt diagnostiek plaats, er wordt gehandeld, geëvalueerd waar nodig weer gediagnosticeerd, gehandeld, etc. In schema:

1. Er is een aanleiding - de hulpvraag.
2. Observatie of onderzoek van het kind.
3. Deze gegevens worden zorgvuldig geanalyseerd samen met de Commissie van Begeleiding.
4. Er wordt een diagnose gesteld, ofwel er wordt een hypothetische verklaring van het gedrag gegeven.
5. Er wordt een handelingsplan opgesteld.
6. Het handelingsplan wordt uitgevoerd.
7. Er vindt een evaluatie plaats, dat leidt tot een beslissing dat het probleem voldoende verholpen is, of dat de hulpvraag bijgesteld moet worden en vervolgens de cirkel opnieuw doorlopen moet worden.

5. Onderwijskundig beleid

5.1 De zorg voor leerlingen

Binnen het onderwijs stellen we het kind centraal. Professionals van Auris hebben kennis van onze doelgroepen en zijn vaardig in omgang en interactie met de leerlingen. Zij bieden onze leerlingen een toegankelijke, veilige en uitdagende leeromgeving. Professionals van Auris hebben hoge verwachtingen van de leerlingen. Deze verwachtingen vinden hun neerslag in het ontwikkelingsperspectief, gekoppeld aan een uitstroomprofiel, dat voor elke leerling wordt vastgesteld. Hierin beschrijft de school wat zij met de leerling wil bereiken en welk onderwijs wordt aangeboden om dit te realiseren. De professionals bieden het onderwijs planmatig en doelgericht aan. De vorderingen van de leerlingen worden nauwlettend gevolgd met behulp van een leerlingvolgsysteem. Op basis van toetsresultaten wordt het onderwijs regelmatig geëvalueerd. In de begeleiding van de leerlingen werken diverse disciplines (naast de leerkracht o.a. logopedisten, orthopedagoog/psycholoog, cesar- of fysiotherapeut, autistenbegeleider) met elkaar samen, zodat een geïntegreerd aanbod ontstaat. Auris heeft de opdracht om dezelfde vakken als die van het regulier onderwijs aan te bieden. Gezien onze doelgroepen legt Auris het accent op het lees- en taalonderwijs. Auris heeft een taalbeleid geformuleerd dat uitgangspunt is voor het onderwijsaanbod, het handelen van de leerkracht en het inzetten van methodieken en ondersteuningsmiddelen.

5.2 Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen

Om de vorderingen van leerlingen nauwkeurig te kunnen volgen, wordt gebruik gemaakt van leerlingvolgsysteem LVS 2000. In dit leerlingvolgsysteem worden de vorderingen van een leerling vastgelegd in de vorm van toetsresultaten en observaties. LVS 2000 biedt daarnaast de mogelijkheid om een leerling te volgen aan de hand van leerlijnen.

Het gebruik van LVS 2000 is volop in ontwikkeling binnen de scholen van Auris. In de loop van de komende jaren wordt het systeem zodanig ingericht dat het zo veel mogelijk gegevens rondom de vorderingen van een leerling bevat. Naast toetsresultaten zullen ook zaken die zich wat moeilijker laten meten als persoonlijkheidsvorming, zelfstandigheidsbevordering, sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding en gedrag vastgelegd worden.

De informatie die we op deze manier over een leerling verzamelen helpt ons goed zicht te houden op de vorderingen en mogelijkheden van de leerling en ons onderwijsaanbod daarop aan te passen.

5.3 Taalaanbod, taalonderwijs, lezen en communicatie

Alle leerlingen van Auris hebben problemen met de gesproken taal, c.q. het Nederlands. Het onderwijs binnen Auris richt zich daarom in eerste instantie op taal, uiteraard zonder andere hulpvragen en vakken te verwaarlozen! In eerste instantie wordt ingezet op remediëren. Dit betekent dat het onderwijs gericht is op het oplossen van het taalprobleem. Er is daarbij aandacht voor zowel remediëren als compenseren. Remediëren is gericht op het oplossen van het taalprobleem. Als remediëren niet (meer) mogelijk is, moet er gecompenseerd worden. Dit betreft met name leerlingen in de bovenbouw van het so en in het vso.

Het taalaanbod op de Auris scholen is in principe Nederlandstalig. Voor veel leerlingen met een auditieve beperking is de Nederlandse Gebarentaal echter de meest toegankelijke taal. Voor hen zijn er daarom in Utrecht en Rotterdam scholen met een tweetalig aanbod en tweetalig onderwijs.

Het taalaanbod van de medewerkers op de scholen is toegankelijk en begrijpelijk en gericht op de bevordering van de taalverwerving. Dat betekent dat de medewerkers een aangepast taalaanbod hanteren dat aansluit bij de voor de leerlingen gestelde doelen en de zone van de naaste ontwikkeling.

Het taalonderwijs is resultaatgericht en sluit aan bij de kerndoelen. In de toekomst zullen de referentieniveaus een rol gaan spelen. Voor de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid zijn zowel de leerkrachten als de logopedisten verantwoordelijk. De logopedietijd die een leerling krijgt, is afhankelijk van de groepssamenstelling en de hulpvraag van de leerling en gerelateerd aan het groepshandelingsplan.

Leren lezen terwijl je de taal (nog) niet goed beheerst, is moeilijk. Hierom en omdat veel Auris leerlingen ernstige leesproblemen hebben, is leren lezen speerpunt op de so-scholen.

Een deel van de leerlingen heeft specifieke communicatieproblemen. Bovendien is het zo dat taalproblemen kunnen leiden tot communicatieproblemen. Daarom is voor veel leerlingen ook leren communiceren een onderwijsdoel.

(Zie verder de bijlage Auris Taalbeleid)

5.4 Passend onderwijs

Auris is actief op het gebied van Passend Onderwijs. Deze nieuwe onderwijswet moet er toe leiden dat kinderen in de eigen buurt onderwijs kunnen volgen, ook wanneer er sprake is van beperkingen. In die situaties waar dat gezien de aard of ernst van de beperking niet kan, is de leerling op speciaal onderwijs aangewezen. Veel leerlingen vervolgen na een aantal jaren special onderwijs hun schoolloopbaan op een reguliere school voor basis- of voortgezet onderwijs. Auris hanteert een actief terugplaatsingsbeleid.

Passend Onderwijs wordt door het ministerie van OCW voorbereid en zal leiden tot een zorgplicht voor regulier onderwijs en diverse vormen van samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs om kinderen zo goed mogelijk te begeleiden en te onderwijzen. In 2012 of spoedig daarna zal de wet Passend Onderwijs worden ingevoerd.

Auris biedt nu reeds onderwijsarrangementen aan die dusdanig zijn ingericht dat ze in grote mate overeenkomen met de wensen en verwachtingen van de leerling en zijn ouders. Deze onderwijsarrangementen spelen zich af in het spectrum van volledig regulier onderwijs tot volledig speciaal onderwijs. Auris kent diverse arrangementen waarin samengewerkt wordt tussen regulier onderwijs en Auris. Deze arrangementen hebben altijd een regionale betekenis. Bestaande arrangementen zijn:

- Taalklas in Halsteren
- Samenwerking met een schoolbestuur in Bergen op Zoom
- Unit voor speciale zorg en speciaal onderwijs in Hilversum
- Samenwerking met een schoolbestuur in het Gooi
- Unit voor speciale begeleiding en voortgezet speciaal onderwijs in Culemborg
- Topklas in Utrecht waar leerlingen van het Auris College Utrecht worden voorbereid op onderwijs in een regulier ROC
- Samenwerking tussen Auris College Goes en Praktijkonderwijs in Goes
- Doorstroming naar HAVO onderwijs vanuit het Auris College Rotterdam
- Regionale samenwerking tussen ambulante dienstverlening van Auris en cluster 3 en 4

Auris heeft de ambitie om in de periode 2011-2015 meer voorzieningen te starten tussen regulier en speciaal onderwijs in. Dit om de instroom op het (voortgezet) speciaal onderwijs te verminderen en deelname van kinderen aan onderwijs dat zo regulier mogelijk en thuisnabij is te bevorderen. Van alle leerlingen die bij de Stichting Onderwijs Auris staan ingeschreven volgt 45% onderwijs in het (voortgezet) special onderwijs, dus op een speciale school en 55% volgt met ambulante begeleiding of in een speciaal arrangement regulier onderwijs. Hiermee is Auris koploper in Nederland.

Auris onderhoudt contacten met de samenwerkingsverbanden PO en VO in de regio's en gaat samenwerking aan met specifieke schoolbesturen gericht op het realiseren van dergelijke voorzieningen.

5.5 Programma vergroting leeropbrengsten voor SO-scholen

Doel van het programma is het vergroten van de leeropbrengsten door de doelgerichtheid van het onderwijs te verbeteren. Binnen het programma ligt in eerste instantie de focus op het vergroten van de opbrengsten van het taal- en leesonderwijs. Het programma is in 2006 gestart op de so scholen. Er heeft een interne analyse (quick scan) plaatsgevonden van de resultaten van de leeropbrengsten technisch lezen, de effectieve leertijd en het gevoerde beleid. Op basis hiervan heeft Auris als doel gesteld dat op alle scholen leerlijnen worden ingevoerd, dat 80% van de leertijd effectief is en dat het directe instructiemodel op de scholen toegepast wordt. Scholen hebben hierop hun eigen verbeterplan gemaakt en verbeteractiviteiten ingezet.

In 2008 en in 2010 is de quick scan herhaald en zijn de doelstellingen geëvalueerd en bijgesteld en zijn de verbeterplannen door de scholen hierop aangepast.

Actuele ontwikkelingen, zoals het werken met een ontwikkelingsperspectief en de referentieniveaus, worden onderdeel van het programma.
(zie verder bijlage 3)

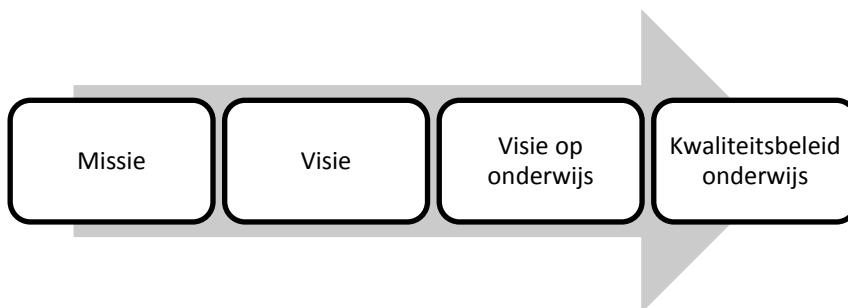
6. Kwaliteitsbeleid

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk van het algemeen schoolplan beschrijft hoe de Auris scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs kwaliteitszorg verder ontwikkelen en welke instrumenten en activiteiten door de scholen en het bestuur ingezet worden om kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering vorm te geven. Deze beschrijving geeft tevens het bestuurlijke kader aan waarbinnen de scholen m.b.t. kwaliteitszorg opereren. De schoolspecifieke situatie en ontwikkeling worden binnen dit algemene kader gewaarborgd.

In het meerjarenbeleidsplan 2010-2015 'Elkaar verstaan' geeft Auris aan dat zij in de periode 2010-2015 speciale aandacht wil geven aan het afleggen van rekenschap over inzet en resultaten. Auris wil naar een kwaliteitslabel waaruit blijkt dat Auris tot de beste aanbieders behoort.

6.2 Plan: Wat verstaat Auris onder kwaliteit?

Het kwaliteitsbeleid van Auris komt voort uit de missie en visie van Auris. Voor de onderwijstak van Auris is vervolgens de "Visie op Onderwijs" opgesteld. In de Auris visie op onderwijs worden vier uitgangspunten voor goed onderwijs benoemd:

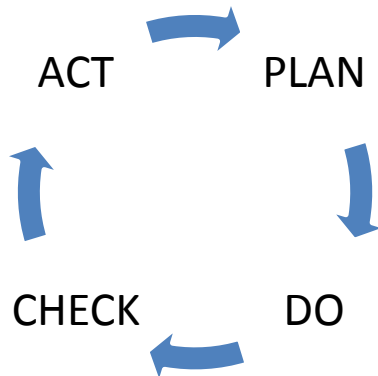
- onderwijs dat aansluit bij de Auris visie op onderwijs
- onderwijs dat beantwoordt aan het kader van de Onderwijsinspectie
- onderwijs dat beantwoordt aan het door Auris geformuleerde taalbeleid en overige door het bestuur vastgestelde inhoudelijke kaders
- onderwijs dat de zeven-punten-kwaliteits-code¹ van de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs onderschrijft.

Naast deze vier uitgangspunten voor goed onderwijs sluit het Auris kwaliteitsbeleid aan bij de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs (WEC-raad) en de branchenormen van SIMEA.

De vier uitgangspunten komen tot uiting in het kwaliteitsbeleid van Auris. Auris werkt aan kwaliteit door zich te richten op activiteiten van medewerkers die het optimale uit iedere leerling weten te halen en er voor zorgen dat deze leerling krijgt wat hij behoort te krijgen. Auris gebruikt hiervoor een kwaliteitssysteem waarin de PDCA-cyclus van Deming is verwerkt (zie onderstaande afbeelding). Dit wil zeggen dat er in haar kwaliteitssysteem gestreefd wordt naar continue verbetering door middel van het maken van (verbeter)plannen (Plan), het uitvoeren hiervan (Do), het meten en toetsen van de uitkomsten (Check) en het weer optimaliseren van de (verbeter)plannen (Act).

¹ De zeven-punten-kwaliteitscode van de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs bevat de volgende punten: -is ambitieus en werkt vanuit een missie en visie planmatig aan innovatie en het verbeteren en borgen van kwaliteit; -realiseert voor elke leerling op basis van het ontwikkelingsperspectief passende en duurzame deelname aan onderwijs en samenleving; -werkt vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, op basis van actieve betrokkenheid en heldere communicatie, met ouders en jongeren aan de realisatie van onderwijs-zorgarrangementen; -wordt gekenmerkt door orthodidactisch en orthopedagogisch handelen binnen een veilig, uitdagend en respectvol leerklimaat; -heeft medewerkers in dienst met specifieke competenties die samenwerken in een multidisciplinaire omgeving; -zet aangepaste voorzieningen in op het gebied van de fysieke omgeving, vervoer, ICT, leer- en hulpmiddelen en materialen; -werkt nauw samen in de keten van (regulier) onderwijs, zorg en arbeid, en is verantwoordelijk voor ontwikkelen en uitwisselen van kennis en expertise.

De verbetercyclus van Deming (PDCA):

Om de kwaliteit van Auris te blijven optimaliseren, moeten er doelen worden gesteld. Hierbij speelt steeds de vraag: door middel van welke activiteiten kunnen wij het optimale uit iedere leerling/cliënt halen en daarmee de kwaliteit optimaliseren? Deze doelen worden genoemd in hoofdstuk 6.3.

6.3 Do: Wat doet Auris aan kwaliteit?

Auris werkt aan haar kwaliteit op diverse niveaus, onder andere op school- en op bestuursniveau. De schoolspecifieke doelen worden per school gesteld en zijn tevens gericht op het verbeteren van kwaliteit. De schoolspecifieke activiteiten in het kader van kwaliteitszorg worden gemeld in de schoolspecifieke schoolplannen.

Op bestuursniveau zijn SMART geformuleerde doelen gesteld om de kwaliteit op alle Auris scholen continu te kunnen verbeteren. Deze doelen zijn onderverdeeld in verschillende kwaliteitsaspecten en worden weergegeven in bijlage 1;

- kwaliteitszorg;
- leerlingenzorg;
- onderwijs, leren en leertijd;
- opbrengsten;
- klimaat en veiligheid.

In 2012 zal er door het bestuur onderzoek worden gedaan naar het eventueel toevoegen van kwaliteitsaspecten om de effectiviteit te meten van:

- Taalbeleid
- HR
- Bedrijfsvoering
- Innovatie
- Sturing

6.4 Check: Hoe meten Auris en externen onze kwaliteit?

Om de kwaliteit van de scholen continu in beeld te krijgen vinden er gedurende het jaar verschillende audits en tevredenheidsonderzoeken plaats. Auris maakt gebruik van verschillende metingen die moeten bepalen of de activiteiten, die de scholen en het bestuur uitvoeren om de kwaliteit te optimaliseren, volgens plan verlopen.

Inspectiebezoek

Afhankelijk van het arrangement, komt de Inspectie van het Onderwijs één keer in de vier jaar of meer frequent voor een onderzoek naar de onderwijskwaliteit van de school. Naar aanleiding van het onderzoek wordt het arrangement vastgesteld. Dit kan resulteren in een basisarrangement, een zwak of een zeer zwak arrangement. De inspectie doet onderzoek naar de door haar geformuleerde elf kwaliteitsaspecten:

1. Kwaliteitszorg
2. Aansturing kwaliteitszorg
3. Leerlingenzorg
4. Aansturing leerlingenzorg
5. Leerstofaanbod
6. Onderwijstijd
7. (Ortho)pedagogisch handelen
8. (Ortho)didactisch handelen
9. Actieve en zelfstandige rol leerlingen
10. Schoolklimaat
11. Opbrengsten

Interne Audits

Jaarlijks vindt er een verkorte interne audit plaats naar drie kwaliteitsaspecten uit het Toezichtskader (V)SO: Kwaliteitszorg, Leerlingenzorg en Opbrengsten. Vierjaarlijks zal er een volledige interne audit plaatsvinden. Deze zal twee jaar vóór het geplande inspectiebezoek plaatsvinden en zal alle elf kwaliteitsaspecten uit het Toezichtskader van de Inspectie meenemen. In de planning wordt er vanuit gegaan dat alle scholen per 1 januari 2012 een basisarrangement hebben. (Een basisarrangement kent een cyclus van 4 jaar). Mocht dat niet het geval zijn, dan zal de planning voor een of meer scholen met een ander arrangement worden aangepast. (Zie voor meer informatie over de interne audits bijlage 5: werkwijze interne audits).

Kadermiddag: intervisie op managementniveau

Een aantal malen per jaar vindt er een kadermiddag plaats voor het management en de interne begeleiding van de scholen. Deze dagen zijn gericht op kennis- en kwaliteitsontwikkeling op managementniveau.

Onderwijsevaluatie op leeropbrengsten

Alle scholen evalueren jaarlijks hun leeropbrengsten met de informatie die ze uit LVS 2000 verzamelen. Deze evaluaties vallen onder de verantwoordelijkheid van de schooldirecteur. Op basis van de evaluaties vinden waar nodig aanpassingen in het onderwijs van het volgende schooljaar plaats.

Quick Scans

In het kader van het Programma Vergroting Leeropbrengsten vinden er tweejaarlijks quick scans plaats naar leeropbrengsten technisch lezen (DMT), woordenschat (Peabody) en gebarenschat. In de volgende quick scan zal dit mogelijk uitgebreid worden met andere toetsen. Daarnaast wordt er in het kader van het Programma Vergroting Leeropbrengsten tweejaarlijks een quick scan gedaan naar de effectieve leertijd op de scholen.

Functioneren ontwikkelingsperspectief

In het najaar 2011 worden alle scholen en diensten steekproefsgewijs geaudit op het functioneren van het ontwikkelingsperspectief. Dit gebeurt tevens in het kader van het Programma Vergroting Leeropbrengsten.

Auris Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Om de twee jaar doet Auris op alle locaties een medewerkeronderzoek, waarbij het gaat om het meten van de tevredenheid over het eigen werk en de Koninklijke Auris Groep. De resultaten worden anoniem behandeld en verwerkt door een onafhankelijk bureau gespecialiseerd in medewerkeronderzoek. De resultaten van het onderzoek worden meegenomen in het veranderingsplan.

Klachten en incidentenevaluatie

De scholen hebben ieder een eigen procedure voor het behandelen en registreren van klachten en incidenten. Het leren van klachten maakt deel uit van de kwaliteitscyclus. Daarnaast is er een Auris Klachtenregeling. Op bestuursniveau zal een evaluatie plaats vinden van de klachten en incidenten bij alle Auris (V)SO scholen.

Analyse van het jaarplan

Alle scholen evalueren jaarlijks op gestructureerde wijze hun jaarplan en nemen de uitkomsten mee in het opstellen van het volgende jaarplan. Het evalueren van het jaarplan valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen.

Analyse van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's)

Alle scholen evalueren jaarlijks de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van het Dashboard. Het gestructureerd evalueren van de KPI's valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen.

Zelf Evaluatie Kader

Met de ZEK (Zelf Evaluatie Kader) is het mogelijk de waardering van ouders, medewerkers en leerlingen te meten. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de prestaties van de organisatie en de wijze waarop belanghebbenden deze prestaties waarderen.² Vierjaarlijks vindt er een volledige ZEK (of een meting met een soortgelijk instrument) plaats voor ouders en medewerkers. De ZEK-ouders en medewerkers zal volgens het Auris model aangevuld worden met evt. schoolspecifieke vragen (het instrument ZEK wordt eind 2011 geëvalueerd). In 2012 zal er door het bestuur onderzoek gedaan worden naar een ZEK (of soortgelijk instrumentarium) om de tevredenheid van leerlingen te meten.

De ZEK bij medewerkers en ouders zullen in de tweede helft van schooljaar 2012 – 2013 en de eerste helft van schooljaar 2014 – 2015 plaatsvinden. De eerste ZEK bij leerlingen zal in schooljaar 2012-2013 plaatsvinden. De ZEKs leveren informatie op voor het nieuwe schoolplan 2015-2019.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de frequentie en het jaartal van de metingen en toetsen in de periode 2011-2015. In de tweede kolom wordt weergegeven wie verantwoordelijk is voor het plaatsvinden van de metingen/toetsen. De jaartallen in de kolommen betreffen steeds een schooljaar; jaartal 2012 in de kolom betekent dat de meting voor het eind van schooljaar 2011-2012 heeft moeten plaatsvinden.

De resultaten van de verschillende metingen zullen worden meegenomen in de (verbeter)plannen. Hoofdstuk 6.5 zal ingaan op de verschillende documenten ten aanzien van kwaliteitsverbetering en -borging.

² Binnen Auris bestaan twijfels over de toepasbaarheid en betrouwbaarheid van de gegevens die via de ZEK zijn verkregen. De vraag is of de ZEK voldoende valide voorspellingen kan doen ten aanzien van het succes van bijvoorbeeld veranderingen in de organisatie of de cultuur. In 2011 doet O&O met de scholen en diensten ervaring op om per 1 januari 2012 een advies te geven aan het bestuur om te besluiten of deze instrumenten in welke vorm wanneer zullen worden toegepast, dan wel dat er gekozen zal worden voor een ander evaluatie-instrumentarium. Afhankelijk van dit besluit zullen alle scholen per 1 januari 2012 beschikken over de resultaten van een volledige ZEK. Vooralsnog wordt in het audit-schema uitgegaan van het gebruik van het ZEK-instrumentarium.

Planning : Check

	Auris / School	Frequentie	Auris Prof. Groenschool	Auris Taalkring	Aruris Bertha Muller School	Auris Taalfontein	Auris Taalplein	Auris Hildernisschool	Auris Polanoschool	Auris Ammanschool	Auris De Kring	Auris College Rotterdam	Auris College Utrecht	Auris College Goes
Laatste inspectie bezoek	Auris	1x per 4 jaar	2009	2008	2011	2011	2011	2011	2009	2011	2011	2009	2011	2011
Inspectie-Bezoek	Auris	Variabel ³	2013	2012	2015	2015	2015	2015	2013	2015	2015	2013	2014	2014
Verkorte interne audit	Auris	Jaarlijks ⁴	2012 2014 2015	2012 2014 2015	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014 2015	In overleg	In overleg
Volledige interne audit	Auris	1 x per 4 jaar	2011	2011	2013	2013	2013	2013	2011	2013	2013	2012	2012	2012
Kadermiddag: intervisie op management-niveau t.a.v. relevante ontwikkelingen	Auris	Jaarlijks	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	
Onderwijsevaluatie op leeropbrengsten	School	Jaarlijks	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	
Quick Scans	Auris	1 x per 2 jaar	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	2013 2015	nvt	nvt	nvt
Functioneren OPP	Auris	Incidenteel	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2012	2012	2012

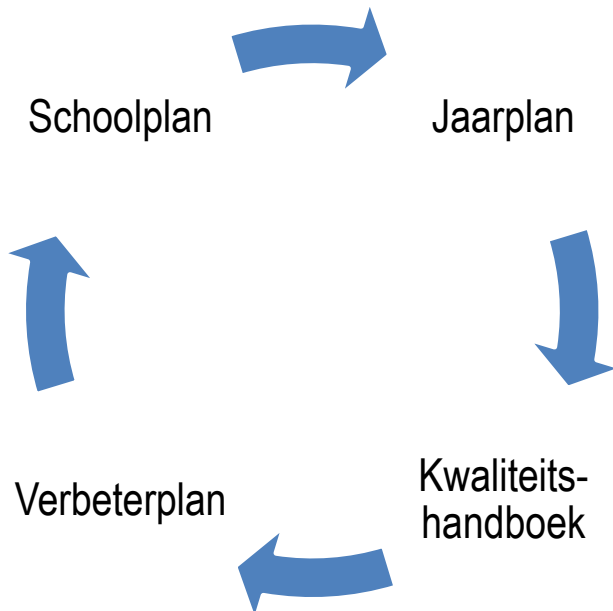
³ Afhankelijk van het arrangement

⁴ Behalve in de jaren waarin er een volledige interne audit is

Auris MTO	Auris	1 x per 2 jaar	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014	2012 2014
Klachten & incidenten evaluatie	School + Auris	Jaarlijks	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015	2011 2012 2013 2014 2015
Analyse van het jaarplan	School	jaarlijks	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015
Analyse ontwikkelingen Kritische Proces Indicatoren (KPI's)	School	Jaarlijks	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015	2012 2013 2014 2015
ZEK ouders	School	1 x per 4 jaar	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg
ZEK medewerker	School	1 x per 4 jaar	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg
ZEK leerlingen	School	1 x per 4 jaar	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg	In overleg

6.5 Act: Hoe verbetert en borgt Auris haar kwaliteit?

Naar aanleiding van de verschillende metingen en toetsen zullen er resultaten naar boven komen die mee moeten worden genomen in de (verbeter)plannen voor de volgende schoolperiode. De scholen beschikken over verschillende documenten waarin hun kwaliteit wordt geborgd: het schoolplan, jaarplan, kwaliteitshandboek en het verbeterplan.

Schoolplan

Het schoolplan bestaat uit een algemeen en een schoolspecifiek gedeelte en wordt opgesteld voor een periode van vier jaren. De beide plannen zijn complementair. De plannen worden door het bestuur vastgesteld met instemming van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad.

Jaarplan

Het schoolplan wordt verdeeld in jaarplannen. Er wordt in deze schoolplanperiode gewerkt naar één veranderings/jaarplan/verbeterplan (zie verder bij verbeterplan)

Kwaliteitshandboek

Iedere school zal vanaf schooljaar 2012-2013 werken met een kwaliteitshandboek. Het format voor dit handboek zal aangeleverd worden door het bestuur. Dit kwaliteitshandboek zal inzicht geven in de verschillende activiteiten die de school onderneemt om de hoogst mogelijke kwaliteit voor haar leerlingen te garanderen. Het kwaliteitshandboek zal de PDCA-cyclus integreren. Het kwaliteitshandboek zal inzicht geven in het kwaliteitsbeleid van de school en zal in ieder geval inzicht geven in de opbrengsten, het leren en onderwijzen en de leerlingenzorg.

Verbeterplan

Scholen laten door middel van het Verbeterplan en het Jaarplan zien hoe zij gedurende het jaar aan kwaliteit werken. Jaarlijks wordt een activiteitenplan/veranderingsplan gemaakt per school/dienst dat per 1 augustus functioneel is. Noodzakelijke tussentijdse veranderingen worden eventueel ingevoegd in het veranderingsplan. Van belang is dat resultaten van andere onderzoeken zoals het medewerkersonderzoek, een verzuimanalyse, een RIE en overige managementinformatie, input oplevert voor hetzelfde veranderingsplan en er niet diverse veranderingsplannen naast elkaar op een locatie worden gebruikt.

7. HR beleid

Mei 2010, het ontstaan van de afdeling HR is een feit. Auris heeft de bewuste keuze gemaakt om HR strategisch binnen de organisatie te positioneren, een verandering die voor de nodige beweging zorgt. Beweging en verandering voor het Auris van vandaag en morgen. Eén van de grote veranderingen in de omslag van P&O naar HR is de strategische blik; HR kijkt met een op de toekomstgerichte, proactieve bril naar de organisatie en haar omgeving. Het draait daarbij om het maken van de vertaalslag; waar gaat Auris heen en wat betekent dit voor het human capital in kwantitatieve en kwalitatieve zin. Vertrekpunten voor de activiteiten van de afdeling HR zijn de missie, visie en doelstellingen van Auris.

Om een duidelijk beeld te geven van de route naar het realiseren van de gewenste dienstverlening wordt jaarlijks een HR jaarplan opgesteld. In het HR jaarplan wordt niet alleen stilgestaan bij de doelen en activiteiten in het nieuwe jaar, maar worden deze in verband gebracht met het Auris vijfjarenplan 2010-2015. Het HR jaarplan is afgeleid van en gekoppeld aan het Auris operationeel plan. Onderstaande kritische succesfactoren uit het operationeel plan 2011 zijn direct gekoppeld aan HR activiteiten.

- Auris investeert in lerend vermogen en organisatie-ontwikkeling
- Auris heeft een hoogwaardig niveau van vakmanschap en kwaliteit van personeel
- Auris investeert in een cultuur die het welbevinden van personeel stimuleert
- Binnen het personeelsbestand van Auris is aandacht voor flexibiliteit en mobiliteit
- Er is sprake van een evenwichtige samenstelling / opbouw van het personeel
- Medewerkers binnen Auris handelen vanuit / volgens de bevoegdheden horende bij hun functie / rol
- Elke medewerker van Auris heeft individuele en collectieve doelstellingen waarvoor hij resultaatverantwoordelijkheid neemt

Doelstelling HR

Het bieden van kwalitatief hoogwaardige HR dienstverlening dichtbij en aansluitend op het primaire proces. Hoogwaardige HR dienstverlening ondersteunt het ontwikkelen en behouden van gemotiveerde en competente medewerkers.

HR beantwoordt mede de vraag: Waar gaat Auris heen en wat vraagt dit op het vlak van kwantiteit en kwaliteit van het human capital ?

Kritische succesfactoren:

- Compleet en opgeleid HR Team
- HR managementinformatie en HR informatiesysteem
- Medewerkerontwikkeling
- Gezondheidsmanagement
- Strategisch formatiebeleid
- Beloningsbeleid

HR dienstverlening zal in 2011 in geheel nieuwe proactieve stijl ingezet worden; van reactief naar proactief. HR zal dagelijks zichtbaar op de Auris locaties werkzaam zijn, waarbij de adviseurs de lijn ondersteunen. Maandelijks worden met alle leidinggevenden gesprekken gevoerd over de HR processen: instroom, doorstroom en uitstroom. Daarnaast maken de HR adviseurs de verbinding binnen de eigen regio. Door kort cyclisch en maandelijks te rapporteren ontstaat een actueel zicht op de kwaliteit van het human capital. Het samen met de lijn sturen op de HR processen zal het ontstaan van problematische dossiers minimaliseren. Door het maken van verbinding binnen de regio, zal de vraag naar en aanbod van medewerkers beter op elkaar afgestemd worden. Tussen de diverse HR processen zoals werving & selectie, mobiliteitsvraagstukken en ontwikkelwensen van medewerkers zal meer samenhang ontstaan.

HR managementinformatie en HR informatiesysteem

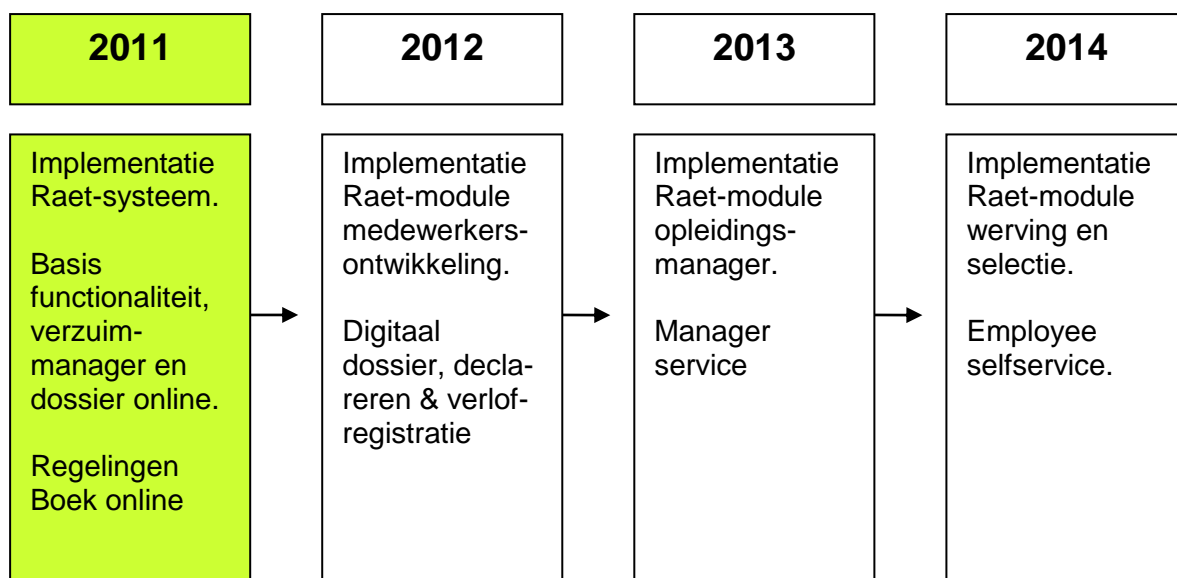
Op 1 januari 2011 is het nieuwe HR informatiesysteem geïmplementeerd, het Raet-systeem. Dit systeem vervangt het Caso/Edukaat-systeem dat door de leverancier uitgefaseerd wordt. De overgang naar het Raet-systeem heeft vanuit verschillende perspectieven een behoorlijke impact op

onze organisatie. Managementinformatie is vanaf januari 2011 voor alle leidinggevenden 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar. Het management is daarmee zelf in de lead en niet langer afhankelijk van trimesterrapportages, waarover achteraf rekenschap kan worden afgelegd. Dit vraagt een andere houding en gedrag van Auris managers; van reactief naar proactief.

Het Raet-systeem wordt in combinatie met de Raet-verzuimmanager geïmplementeerd. Het systeem biedt een groot aantal faciliteiten die tot 2015 stapsgewijs uitgebouwd zullen worden. In 2011 wordt naast de implementatie van het Raet-systeem en de Raet-verzuimmanager gestart met de digitalisering van personeelsdossiers. In kwartaal vier van dit jaar zal gestart worden met de dossiers van het Centraal Bureau, in 2012 zal de rest van de personeelsdossiers gedigitaliseerd worden. Met de digitalisering van de personeelsdossiers wordt ook deze informatie onafhankelijk van tijd en plaats toegankelijk.

Eind 2011 worden naast het HR team ook directeuren en administratief medewerkers op de Auris locaties getraind in het gebruik van het nieuwe systeem.

De HR processen en regelingen zullen in 2011 beschreven worden en een plek binnen MAVIM krijgen. De processen en regelingen zullen op intranet op een meer toegankelijke en overzichtelijke wijze gepresenteerd worden. Medewerkers hebben daarmee zelf direct toegang tot HR informatie, wat leidinggevenden deels zal ontlasten.

Gezondheidsmanagement

Nederland verandert door de mondialisering van de samenleving, het voortschrijden van de informatiemaatschappij, de snelle wetenschappelijke en technologische vooruitgang, de kenniseconomie maar ook door het huidige economische klimaat en demografische ontwikkelingen als de vergrijzing en ontgroening. De sociale stelsels ondergaan hervormingen en regelingen die meer dan een eeuw stand hebben gehouden worden aangepast. Mensen leven langer en daarmee wordt er steeds langer een beroep op de sociale voorzieningen gedaan. Het pensioenstelsel en de AOW zullen daarom aangepast worden. Deze aanpassingen zijn ook merkbaar voor Auris; de FPU regeling zal in 2015 geheel vervallen en ook de BAPO zal de komende jaren onder druk komen te staan. Voor veel medewerkers zal dit betekenen dat zij langer in het arbeidsproces zullen blijven. Werkgevers en werknemers zijn samen verantwoordelijk om dit mogelijk te maken. Gezondheidsmanagement is daarom vandaag de dag en in de komende jaren een belangrijk thema. Met gezondheidsmanagement maakt de organisatie de omslag van sturen op verzuim en werkhervatting naar gezond en vitaal worden, zijn en blijven. Gezondheidsmanagement heeft een brede focus op gezondheid, vitaliteit, arbeidsomstandigheden en het welbevinden van medewerkers.

Met het vervallen van de functie Arbo-coördinator in 2010 wordt er in 2011 een scheiding aangebracht tussen de harde en zachte kant van arbeidsomstandigheden. Gezondheidsmanagement en de meer

zachte kant zijn ondergebracht binnen HR. De harde aspecten worden ondergebracht bij de coördinator huisvesting / bedrijfsvoering. Het Arbo-jaarplan wordt voor het jaar 2011 opgesteld vanuit de samenwerking tussen de afdeling bedrijfsvoering en de afdeling HR.

Raet-verzuimmanager

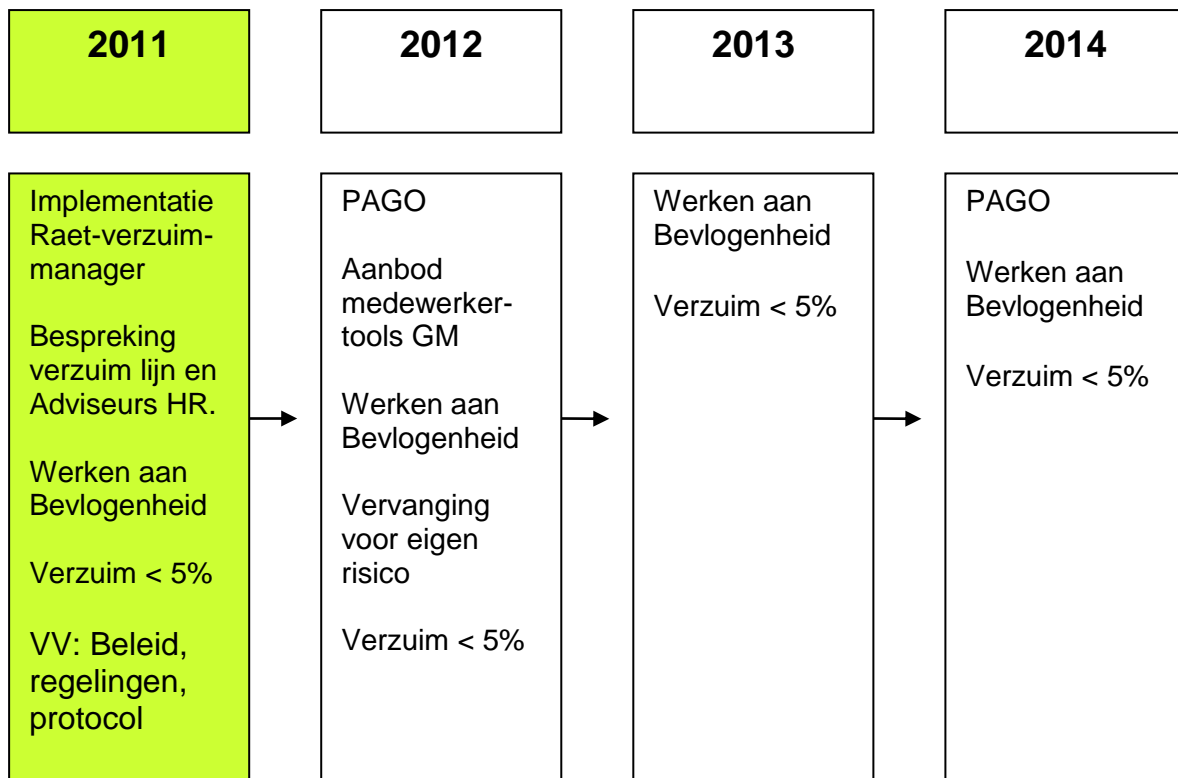
In 2011 zal binnen Auris de Raet-verzuimmanager module geïmplementeerd worden. Dit systeem ondersteunt de lijn in het verlagen van het verzuim en stimuleert het bieden van oprechte aandacht. Naast het systeem zal de HR adviseur maandelijks het verzuim per locatie met de betrokken leidinggevenden bespreken. Het is de combinatie van de persoonlijke aandacht voor medewerkers, het maandelijks bespreken van de arbeidsomstandigheden en het 24/7 beschikbaar hebben van de juiste stuurinformatie, waardoor het verzuim binnen Auris lager zal worden. Doelstelling is het terugbrengen van het gemiddelde Auris verzuimpercentage naar 4,9%.

Modernisering vervangingsfonds 2011-2012

Eind 2011, begin 2012 zal het vervangingsfonds een moderniseringsslag gaan maken. Voor Auris biedt dit de mogelijkheid om zich vrijwillig te verzekeren of hier vanaf te zien. Gezien de hoge premie en het in verhouding relatief lage aantal vervangingen kan het voor Auris voordeliger zijn om van het verzekeren af te zien. Er zal een evaluatie plaats vinden of deze stap in 2011 gezet kan worden. Op termijn zal een verandering in de aanpak van verzuim op locaties ontstaan. Om de overgang goed voor te bereiden zullen in 2011 het verzuimbeleid, de protocollen en de regelingen herzien worden. Daarnaast zullen leidinggevenden waar nodig en gewenst hier training en coaching op krijgen. In het aanbod van de Auris Academie zal in het komende jaar gericht aanbod voor verzuimtraining opgenomen worden.

Werken aan Bevlogenheid

Vanuit het vervangingsfonds is Auris geselecteerd om in 2011 deel te mogen nemen aan het project PO actief. Vanuit dit project is er budget om gericht te werken aan het voorkomen van verzuim. Eén van de problemen die centraal staan bij verzuim is werkdrukbeleving. Werkdruk is noodzakelijk om tot prestaties te kunnen komen. Werkdruk is een onderdeel van een totaal aan, sociaal emotionele belasting en werk/privé verhoudingen. Zolang er tegenover taakeisen en werkdruk voldoende energiebronnen staan, zal er geen negatieve belasting optreden. Het is daarom belangrijk dat medewerkers zelf inzicht hebben in taakeisen en energiebronnen en daarnaast leren hoe ze deze bewust in kunnen zetten. Met het programma 'Werken aan Bevlogenheid' zullen hierop gerichte interventies ingezet worden.

Medewerkerontwikkeling

In een dienstverlenende organisatie met hoog opgeleide medewerkers is het ontwikkelen van medewerkers van cruciaal belang, hiermee ontwikkel je de organisatie en vice versa. Veel Auris medewerkers staan direct in contact met onze cliënten en hebben directe invloed op de kwaliteit van de te leveren diensten. Het blijvend investeren in de ontwikkeling van medewerkers moet direct terug te voeren zijn naar zichtbaar resultaat voor onze cliënt. Om die reden zal Auris in de komende jaren de ontwikkeling van medewerkers directer koppelen aan de strategische koers en met een meetbaar resultaat als uitkomst.

Introductiedag en inwerkprogramma

De ontwikkeling van een nieuwe medewerker start op de eerste werkdag. In de eerste periode bij een nieuwe werkgever is er veel te leren. Van werkinhoudelijke tot culturele aspecten. In 2011 zal een raamwerk inwerkprogramma voor alle Auris functies opgesteld worden. Een onderdeel van de inwerkprogramma's is het verplicht een dag bij een andere Auris discipline meelopen. Daarnaast zullen vanzelfsprekend de Auris kernwaarden: cliënt centraal, verbinden en resultaat en rekenschap, onderdeel van het inwerkprogramma uitmaken. Niet alleen tijdens de centrale introductiedag, maar ook op de locatie zal de HR adviseur een ondersteunende rol in het traject vervullen.

Auris Academie

In 2011 wordt het fundament voor de Auris Academie gelegd. De Auris Academie is een digitaal platform waar het strategisch scholings- en ontwikkelingsaanbod toegankelijk is voor Auris medewerkers. Het aanbod binnen de Auris Academie wordt in gezamenlijkheid tussen de lijn, O&O en HR ontwikkeld. Het aanbod aan opleidingen, trainingen en workshops zal in lijn met de Auris doelstellingen zijn. Waar mogelijk zullen de opleidingen en trainingen op de Auris locaties in de regio's plaatsvinden. Onderstaande trainingen zullen in 2011 ontwikkeld en uitgerold worden:

- Leergang Digitale bewustwording
- Leergang Leerkracht
- Leergang Pedagogisch begeleider
- Leergang Gezondheidsmanagement
- Training Functioneringsgesprekken
- Training Viertaktmodel

Opleidingsbeleid

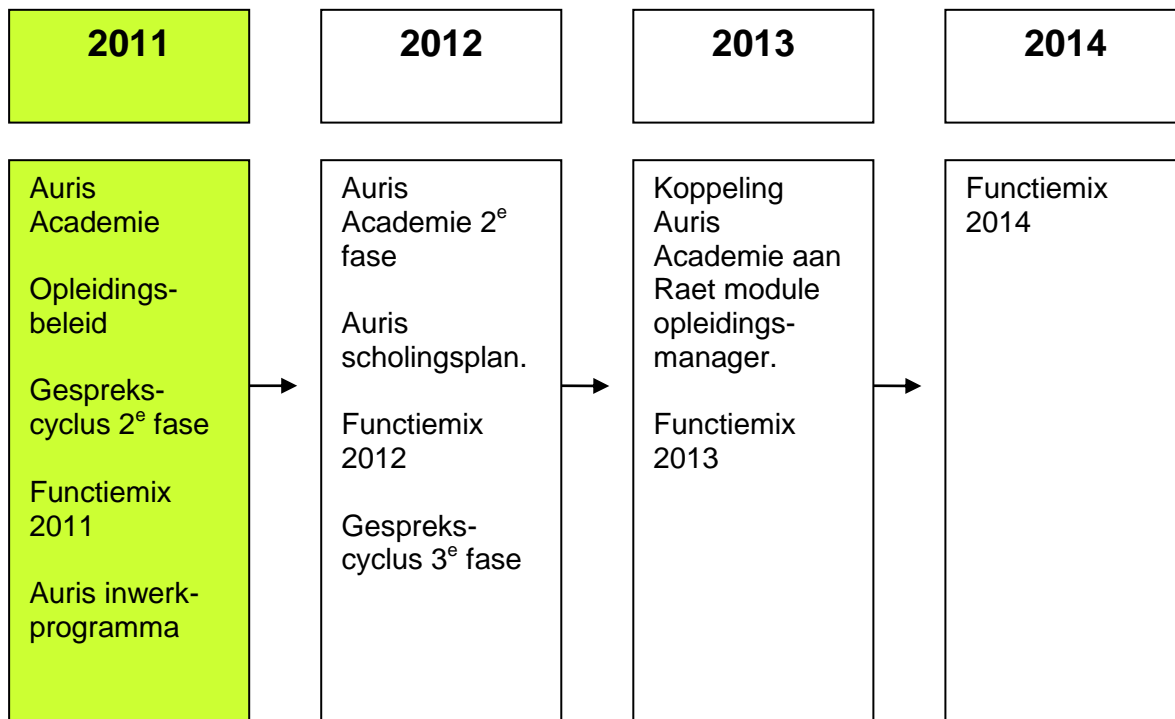
Het Auris opleidingsbeleid zal in 2011 herzien en aangepast worden. Het opleidingsbeleid zal meer sturing geven op het bijdragen aan de Auris doelstellingen. Jaarlijks zal een scholingsaanbod vanuit PDC vastgesteld worden waar verplichte deelname op van toepassing is. Centraal zal een aantal tools ontwikkeld worden dat dit proces ondersteunt. De Auris opleidingsmatrix zal als hulpmiddel bij de ontwikkeling van medewerkers en werving & selectie ingezet worden.

Gesprekscyclus

De eerste fase van de Auris gesprekscyclus is in 2010 ingezet. Het beleid is vastgesteld, formats zijn gemaakt, trainingen aan leidinggevenden gegeven en flyers onder de medewerkers verspreid. De ontwikkeling van medewerkers is een belangrijk onderdeel van de gesprekscyclus. In 2011 zullen we de tweede fase van de gesprekscyclus ingaan, waarbij ook medewerkers getraind zullen worden. Deze trainingen zullen op de Auris locaties door de HR Adviseurs verzorgd worden. In 2011 zal de implementatie van de beoordeling in 2012 voorbereid worden. Vanuit de OR en GMR zullen afgevaardigden participeren in het projectteam gesprekscyclus.

Funciemix 2011

In het actieplan leerkracht is als onderdeel de funciemix leraar LC opgenomen. Dit biedt Auris leerkrachten perspectief om zowel qua positie als financieel door te groeien binnen het vakgebied. In 2011 dient 6% van de Auris medewerkers in de LC schaal aangesteld te zijn. In maart 2011 zal in opvolging van de werving in 2010 de werving en selectie procedure opgestart worden. De benoeming van de kandidaten zal vervolgens conform de richtlijnen per 1 augustus 2011 plaats vinden.

Strategisch formatiebeleid

In 2011 zal een Auris meerjarenformatiebeleidsplan opgesteld worden. De verplichting tot het formuleren van dit beleid is beschreven in artikel 2.7 van de CAO PO en is tevens opgenomen in de Wet Primair Onderwijs. Naast de verplichtingen vanuit het onderwijs is het ook voor de zorg wenselijk om een solide formatiebeleid te voeren. Niet alleen de bekostiging van het onderwijs, maar ook de bekostiging van de zorg zal de komende jaren onder druk komen te staan. In de nieuwe kabinetsplannen zijn zowel bezuinigingen in het kader van Passend Onderwijs als hervormingen van de AWBZ opgenomen. In het algemeen bevat een strategisch formatiebeleid: leerlingenprognoses, cliëntprognoses, formatiebudgetten, analyses van de opbouw van het personeelsbestand (kwalitatief en kwantitatief) en scenario's voor de toekomst. Gezien de uitdagingen die Auris de komende jaren met vertrouwen tegemoet ziet, zal naast het vormen van het beleid een drietal thema's in 2011 nadere invulling krijgen. Dit zijn strategische personeelsplanning, mobiliteitsbeleid en de flexibele schil.

Strategische personeelsplanning

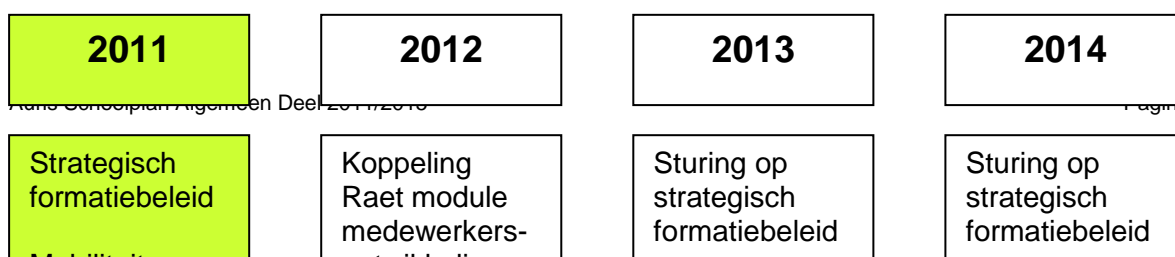
Voor het voeren van strategische personeelsplanning is inzicht in de opbouw, de kwaliteit en kwantiteit van het personeelsbestand noodzakelijk. De opbouw en kwantiteit zijn met het nieuwe HR systeem direct inzichtelijk. De kwaliteit van het personeelsbestand zal mede door inzet van de maandelijkse HR voortgangsgesprekken op locatie en inzet van de gesprekscyclus inzichtelijk worden gemaakt. De analyses van natuurlijk verloop, uitstroom voor langere termijn en de ontwikkeling van de cliëntvraag zullen naast elkaar geplaatst worden. De uitkomsten van de analyses zullen mede richtinggevend zijn voor de in te zetten personeelsplanning en keuzes voor het beleid.

Mobiliteit

De bestaande mobiliteitsregeling zal in 2011 geëvalueerd en waar nodig herzien worden. De mobiliteitswensen van medewerkers zullen door de inzet van de gesprekscyclus en de HR voortgangsgesprekken in 2011 nader in kaart gebracht worden. Mobiliteit binnen en over de regio's heen zal verder gestimuleerd worden.

Flexibele schil

Een veranderende markt met onzekerheden over cliëntenaantallen en de hoogte van de bekostiging vragen om flexibiliteit om hier beter op in te kunnen spelen. De organisatie zal in zekere mate behoefte hebben aan een flexibele schil. In 2011 zal de analyse gemaakt worden op welke wijze dit binnen Auris mogelijk is.

Beloningsbeleid

De komende jaren zal het beloningsbeleid binnen Auris herzien en waarnodig aangepast worden. Voor de CAO PO is dit ingegeven door de hervormingen en stelselwijzigingen uit het nieuwe regeerakkoord, waar de invoering van prestatiebeloning voor het onderwijs wordt voorgeschreven. Aan de andere kant is er ook breder in de organisatie behoefte om, vanuit goed werkgeverschap, het beloningsbeleid te moderniseren. Het belonen van excellente prestaties is een wens die al vaker uitgesproken is. Onderstaande onderwerpen op het vlak van beloningsbeleid zullen in 2011 verkend en voorbereid worden:

Naar een vast moment voor Periodiek toekenning

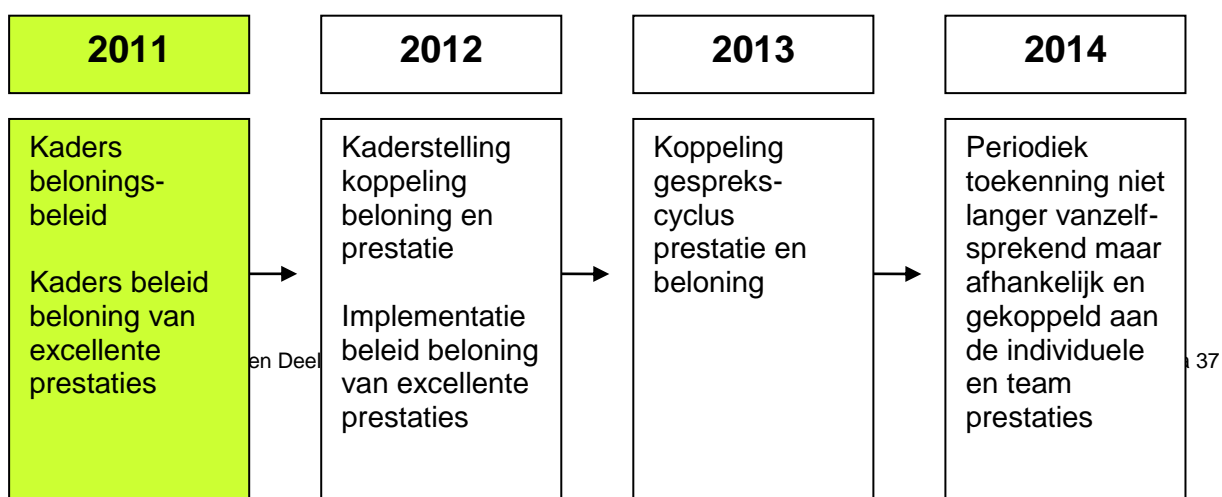
Omdat Auris met twee cao's werkt is er op dit moment geen vast moment voor de periodieke toekenning voor alle medewerkers. De CAO PO hanteert 1 augustus van het jaar. De CAO GZ biedt ruimte om dit zelf vast te stellen. In 2011 zal er onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheid om voor heel Auris op één vast moment de periodiek toe te kennen. De noodzakelijke voorbereidingen maken het mogelijk om op een later moment de koppeling tussen prestatie en beloning voor de gehele organisatie gelijktijdig plaats te laten vinden.

Beloning van excellent presteren

In 2011 zal onderzocht worden welke vorm van prestatiebeloning er binnen Auris passend is. Er zal een beleidsvoorstel worden ontwikkeld dat, ongeacht de CAO, voor alle medewerkers van toepassing is. De feitelijke implementatie zal gekoppeld worden aan de gesprekscyclus. De implementatie van beoordelen binnen Auris staat voor 2012 op de planning. De koppeling van de beloning voor excellent presteren aan de beoordeling is een volgende fase in dit traject.

Invoering prestatiebeloning onderwijs

Bij de hervormingen en stelselwijzigingen die voortvloeien uit het nieuwe regeerakkoord is de invoering van prestatiebeloning in het onderwijs opgenomen. In 2011 zal HR een analyse maken in welke mate Auris hier rekening mee zal moeten houden. De uitkomst van deze analyse zal mede van invloed zijn op de beleidsvorming en de inrichting van de koppeling tussen beloning en prestatie.

8 Financieel en formatief beleid

8.1 Bekostiging

Alle onderwijskundige activiteiten van Auris vinden plaats in de stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep (bestuursnummer 41314). De bekostiging van deze activiteiten bestaat, sinds de invoering van lumpsumfinanciering per augustus 2006, uit 2 deelbudgetten:

- Bekostiging personeel (bekostiging loonkosten en budget personeelsbeleid), begroting per schooljaar
- Bekostiging materieel (bekostiging materiële instandhouding), begroting per kalenderjaar

De bekostiging vindt plaats op basis van het aantal leerlingen, het aantal groepen en de aard van de beperking van de leerlingen.

8.2 Financiële verantwoording

De Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep moet over de toegekende bekostiging en de besteding daarvan jaarlijks verantwoording afleggen. Daartoe stelt de stichting jaarlijks een financieel jaarverslag op. Dit wordt gecontroleerd door een externe accountant, op basis van het door OCW vastgesteld controleprotocol en na goedkeuring voorgelegd aan de GMR. Het financieel jaarverslag legt verantwoording af op bestuursniveau en bevat geen gegevens over de afzonderlijke locaties en onderdelen. De financiële verantwoording naar het Ministerie van OCW vindt plaats via het elektronisch financieel jaarverslag (EFJ).

8.3 Begroting

De Stichting Onderwijs werkt met een begroting per kalenderjaar. Sinds 2010 geldt dit ook voor alle onderdelen die vallen binnen de stichting Onderwijs: SO, VSO en AB. Dat impliceert dat de voorheen gescheiden begrotingen voor personeel en materieel zijn samengevoegd en dat er sprake is van één begrotingsmoment. In de exploitatie worden de feitelijke cijfers al getotaliseerd en is dus in feite al sprake van een geïntegreerd geheel, uitmondend in de jaarrekening op het niveau van de Stichting Onderwijs. Door ook de begroting te integreren, zijn begroting en exploitatie van de scholen en diensten beter vergelijkbaar zijn.

De begroting van de Stichting Onderwijs wordt jaarlijks voorgelegd aan de GMR.

Als bijlage bij de begroting wordt een document opgesteld op basis waarvan gelden binnen de Stichting Onderwijs worden verdeeld over de verschillende onderdelen, de zogenaamde allocatie.

8.4 Allocatie van gelden

De totale bekostiging (personeel en materieel) wordt ontvangen op bestuursniveau. Dit bedrag wordt gesplitst in een deel dat op stichtingsniveau wordt gebudgetteerd en een deel dat wordt toegekend aan alle scholen en diensten. Het bedrag dat wordt gebudgetteerd op stichtingsniveau heeft betrekking op 3 onderdelen

- gemeenschappelijke risico's
- gemeenschappelijke kosten
- kosten bestuur, bovenschools management en centrale voorzieningen

Gemeenschappelijke risico's

Binnen de Stichting Onderwijs is sprake van een aantal risico's met betrekking tot personeelskosten. Hieronder vallen onder meer BAPO, ouderschapsverlof, ziekte (gedeeltelijk) en eventuele ontslaguitkeringen. De regelgeving over BAPO en ouderschapsverlof is opgenomen in de CAO PO en daarmee bindend. Zowel de kans op het voorkomen van deze risico's als de hoogte ervan zijn niet of

nauwelijks voorspelbaar. Ook kunnen deze van school tot dienst verschillen. Uit het oogpunt van onderlinge solidariteit en collectieve verantwoordelijkheid is besloten voor deze risico's centrale reserveringen te maken. Dat impliceert dat de hiermee verband houdende kosten niet ten laste van de afzonderlijke scholen en diensten worden gebracht, maar uit de middelen op stichtingsniveau worden bekostigd.

Gemeenschappelijke kosten

Binnen de Stichting Onderwijs bestaat een aantal voorzieningen, waarvan alle scholen en diensten gebruik maken. Om die reden worden de kosten hiervan centraal gebudgetteerd en betaald. Hieronder vallen o.a. de kosten van medezeggenschap, de kosten van het Auris aanmeldpunt, het eindejaarsgeschenk, de kosten van het groot onderhoud aan gebouwen en specifieke kosten van bedrijfsgezondheidszorg

Kosten bestuur, bovenschools management en centrale voorzieningen

In de structuur van de Koninklijke Auris Groep is de centrale aansturing en een aantal ondersteunende diensten gecentraliseerd in de Stichting Koninklijke Auris Groep. Binnen de Stichting Koninklijke Auris Groep (Stichting Auris) zijn alle activiteiten van het Centraal Bureau ondergebracht. Naast beleidsvoorbereiding, beleidsvorming en de aansturing van het geheel van activiteiten van de Koninklijke Auris Groep, draagt het Centraal Bureau ook zorg voor uitvoering van een aantal sturende en ondersteunende werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering, HR, Onderzoek & Ontwikkeling en PR & Communicatie. Het betreft dan activiteiten met een locatie-overstijgend karakter. Hiertoe behoren onder meer het (doen) uitvoeren van de volledige financiële administratie, de personeels – en salarisadministratie, het collectieve contract met de arbodienst, het verzorgen van de Auris website en het intranet, het coördineren van inkoop en algemene huisvestingszaken. Met ingang van medio 2011 zijn ook de ICT activiteiten volledig gecentraliseerd en worden deze vanuit het Centraal Bureau georganiseerd. Dat impliceert onder meer dat scholen en diensten geen eigen ICT budget meer hebben. De kosten van deze activiteiten worden volgens een vaste verdeelsleutel op voorcalculatorische basis gealloceerd naar alle tot de Koninklijke Auris Groep behorende rechtspersonen.

De totale bekostiging die binnenkomt, wordt na aftrek van de reserveringen op stichtingsniveau zoals hierboven genoemd, verdeeld over alle scholen en diensten. Uit deze bedragen dienen locaties alle kosten voor hun school / dienst te betalen. De verdeling van de gelden die worden toegewezen aan de scholen en diensten is gebaseerd op een heldere verdeelsleutel, waarin zijn opgenomen:

- Een vaste voet per type school / dienst (SO–VSO–AD), ervan uitgaande dat voor iedere locatie, ongeacht de grootte, altijd een minimum nodig is voor de bezetting van management en ondersteuning.
- Een vast bedrag per type leerling (SH – Doof – ESM – LGF –TAB – PAB). Bij de vaststelling van het vaste bedrag per type leerling wordt uitgegaan van de door DUO berekende bedragen en de onderlinge verhoudingen daartussen. Deze bedragen worden naar beneden bijgesteld, omdat rekentechnisch de som van de toedeling aan stichtingsniveau en locatieniveau maximaal gelijk kan zijn aan het totaal op bestuursniveau ontvangen bedrag. Er zijn namelijk middelen gereserveerd voor de eerder genoemde gemeenschappelijke risico's, kosten en voorzieningen.
- De (geschoonde) gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) per school/dienst voor het gehele personeel

Ten aanzien van de allocatie van gelden heeft de GMR adviesrecht.

8.5 Begroting en formatieplannen op locatieniveau

De aan de locaties toegekende middelen vormen het kader waar binnen scholen en diensten hun eigen plannen en begrotingen dienen op te stellen. Dit betekent een begroting en een personele planning per kalenderjaar en een formatieplan met personeelsbegroting per schooljaar. De schooldirecteuren maken daarin eigen beleidskeuzes. In de personele begroting met formatieplan worden opgenomen:

- loonkosten personeel (te onderscheiden in loonkosten t.b.v. het primair proces en het secundair proces)
- scholing en opleiding
- inhuur extern personeel

- locatiegebonden bedrijfsgezondheidszorg
- overige personeelskosten
- toelichting op alle onderdelen
- verwachte leerlingaantallen
- formatiebeleid gerelateerd aan de verschillende functies

De begrotingen met formatieplan worden opgesteld in een eenduidig format dat door bedrijfsvoering wordt verstrekt. Als uitgangspunt geldt dat de locatiedirecteur integraal verantwoordelijk is voor zijn locatie en daarmee ook voor de begroting en exploitatie. Ten aanzien van financiën betekent dat: eventuele overschotten blijven beschikbaar voor volgende jaren, eventuele tekorten dienen in volgende jaren te worden ingelopen. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de locatiedirecteur worden beschreven in het managementstatuut.

8.6 Financiële administratie

De financiële administratie voor alle scholen en diensten wordt gevoerd op het Centraal Bureau in Gouda. Dat betekent dat alle facturen en salarisbetalingen vanuit Gouda centraal worden verricht. Elke locatie beschikt over een kleine kas en over bankfaciliteiten in de vorm van een bankrekening met een beperkt saldo.

8.7 Huisvesting

Auris heeft een huisvestingscoördinator die optreedt als loket en eerste aanspreekpunt voor alle huisvestingsaangelegenheden. Daartoe behoren onder meer het onderhouden van contacten met de gemeenten en het indienen van de jaarlijkse huisvestingsaanvragen, het doen opstellen van meerjarenonderhoudsplannen, het uitvoeren van groot onderhoudswerkzaamheden en het geven van projectmatige ondersteuning op locaties. De huisvestingscoördinator draagt ook zorg voor het verzorgen van gebruiksvergunningen, arbo - zaken en het laten opstellen van de wettelijk verplichte Risico-inventarisaties. De huisvestingscoördinator onderhoudt nauw contact met de locatiedirecteuren over alle lokale huisvestingszaken.

8.8 Collectieve inkoop

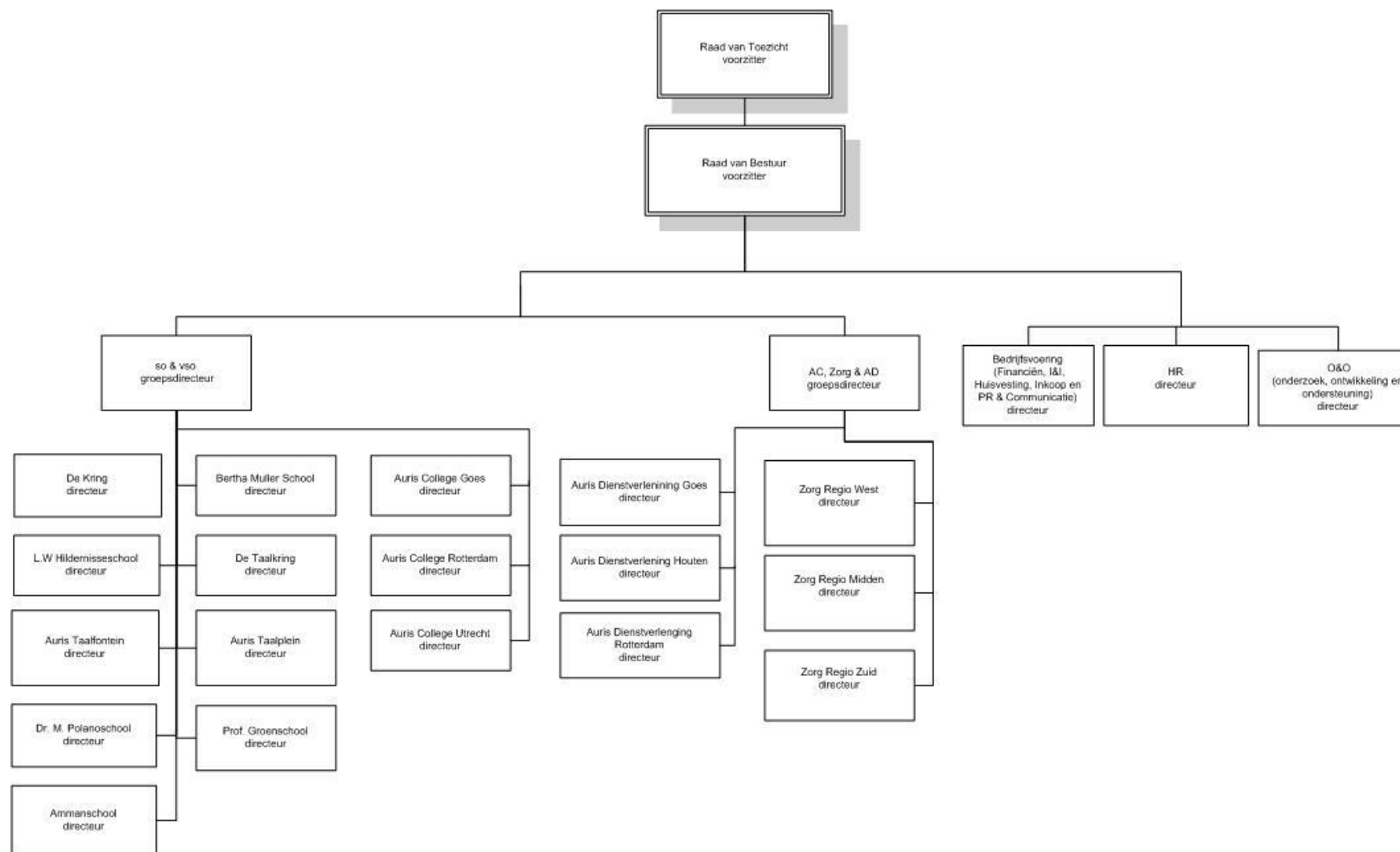
Auris heeft een inkoopcoördinator die zorgt voor de collectieve inkoop op een aantal gebieden. Hiertoe behoren in elk geval kopieerapparatuur, schoonmaak en energie. Auris kiest ervoor deze zaken collectief in te kopen uit oogpunt van kwaliteit, professionaliteit, efficiency en te behalen kostenvoordelen. In voorkomende gevallen speelt hier ook de wetgeving rond Europese Aanbesteding een rol. Daarnaast streeft Auris naar partnerships met haar belangrijkste leveranciers. Verder ondersteunt de inkoopcoördinator de locatiedirecteuren bij inkoop van andere zaken. Bij het inkopen van zaken hanteert Auris haar eigen inkoopvoorwaarden, die op de website (www.auris.nl) staan vermeld.

8.9 Alternatieve geldstromen en sponsoring

Scholen aanvaarden geen materiële of geldelijke bijdragen van derden waaraan plichten verbonden zijn in de vorm van het leveren van publiciteit of diensten. Auris heeft een projectleider alternatieve geldstromen die desgevraagd kan adviseren bij het binnenhalen van subsidies of het werven van externe gelden.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Organogram

Bijlage 2 Notitie doelgroepen

Auris heeft in 2010 een strategische visie beschreven voor de periode tot 2015. Dit document stuurt de ontwikkelingen binnen Auris op grote lijnen. Er zijn uitgangspunten verwoord die al het handelen binnen Auris plannen en verantwoorden. Omdat het strategische document op hoofdlijnen is geschreven, is het voor de dagelijkse praktijk noodzakelijk om na te gaan of we bij de uitvoering hetzelfde verstaan onder de kernwaarden en uitgangspunten. Een belangrijke kernwaarde is 'de cliënt staat centraal', dit is een breed begrip en verlangt op tal van onderdelen uitleg en specificatie.

In dit document gaat Auris in op de specifieke expertise die Auris in ieder geval aan de cliënt zal leveren. Hiertoe zijn de cliënten onderverdeeld in drie hoofdgroepen: cliënten met een auditieve beperking (D/SH), cliënten met een specifieke taalstoornis (ESM) en cliënten die naast een auditieve of spraaktaalstoornis een contactstoornis ervaren of een stoornis in het autistisch spectrum (ASS).

Het doel van deze notitie is tweeledig.

- Door het expliciteren van de benodigde expertise beschrijft Auris normen voor haar eigen handelen. Deze normen zijn sturend voor bijvoorbeeld de inrichting van nieuwe locaties of de opleiding van medewerkers.
- De cliënt van Auris krijgt helder in beeld wat hij van Auris kan verwachten.

De opbouw van deze notitie houdt rekening met het feit dat dezelfde interventies voor de verschillende doelgroepen van Auris vergelijkbare effecten kunnen hebben. Allereerst wordt daarom ingegaan op de interventies en omstandigheden die voor alle doelgroepen van Auris van belang zijn. Vervolgens wordt die expertise beschreven die expliciet voor de specifieke cliëntgroepen van belang is.

De Auris notitie houdt minstens de kaderstellende uitspraken van het branchebeleid in, zoals beschreven door Siméa. De Auris notitie is echter meer gedetailleerd en bedoeld om in de praktijk sturing te geven aan het handelen vanuit de Auris uitgangspunten. Omdat de Auris notitie onder andere gebaseerd is op het in 2009 geformuleerde Auris taalbeleid, zijn diverse aanwijzingen hier niet uitgebreid beargumenteerd, maar wordt naar onderliggende documenten verwezen.

Het is denkbaar dat Auris in de komende tijd uitspraken gaat doen over de inhoudelijke kwaliteit van haar dienstverlening. Als die uitspraken consequenties hebben voor het handelen in de praktijk kunnen die consequenties als aanwijzingen in deze notitie worden opgenomen. Deze notitie is daarmee een levend document, dat regelmatig up-to-date gehouden wordt.

De beschreven kwaliteiten zijn in principe voor alle medewerkers en situaties van toepassing. Afhankelijk van de context zijn ze al dan niet meer of minder van toepassing. Veel aspecten hebben voornamelijk betrekking op de school- of peutergroep situatie.

De notitie beschrijft consequenties voor mensen, middelen, organisatie en taal(aanbod). Onder mensen worden alle betrokken personen verstaan die in de begeleiding van een cliënt een rol spelen. Van deze mensen mag tenminste worden verwacht dat zij kennis en inzicht hebben ten aanzien van de doelgroepen van Auris.

1. Generiek: ESM / AUD en de combinatie met ASS

- mensen (medewerkers, inzicht, kennis, vaardigheden)
- omgeving /middelen
- organisatie
- taal: taalaanbod, activiteiten, onderwijs

Mensen

Taal

- kunnen taalaanbod aanpassen aan de zone van de naaste ontwikkeling en de gestelde doelen
- kunnen feedback geven d.m.v. *refrasing* of *recasting* en expanderen (VAT-principes) en denkstimulerende gespreksmethodiek
- kunnen gebruik maken van Nederlands met Gebaren (NmG)
- kunnen de vorm van NmG aanpassen aan de talige en communicatieve behoefte en doelen
- hebben een duidelijk mondbeeld
- geven doelgerichte taalactiviteiten, taal- en leesonderwijs

Kennis

- hebben kennis van de normale taalverwerving
- hebben kennis van meertalige taalverwerving
- hebben kennis van afwijkende taalverwerving
- hebben actieve kennis van de Nederlandse grammatica (woordsoorten, zinsdelen, zinstypen e.d.).
- hebben kennis van overige regelmatig voorkomende stoornissen, die invloed hebben op het leren zoals: dyslexie, dyscalculie, aandachts- en werkhoudingsproblemen.
- hebben kennis van de talige en communicatieve problemen die kenmerkend zijn voor zijn (groep) cliënten en de gevolgen die deze kunnen hebben op het leren
- hebben kennis van specifieke (handicapondersteunende) aanpassingen, beheersen technieken die nodig zijn voor het leerproces, zoals het Viertaktmodel van Verhallen
- medewerkers op school en in de ambulante dienstverlening hebben kennis van het taal- en leesonderwijs en van de (ortho)didactiek bij taal- en lees- en spellingsproblemen en/of dyslexie
- hebben kennis van toetsen (didactisch, logopedisch) en resultaten kunnen interpreteren en koppelen aan handelen
-

Vaardigheden

- kunnen samenwerken met andere professionals
- kunnen resultaat- en handelingsgericht werken
- kunnen toetsgegevens en verslagen van andere professionals interpreteren
- kunnen de zelfstandigheid en communicatieve redzaamheid vergroten
- kunnen doelgericht/handelingsgericht werken
- kunnen omgaan met geluidversterkende apparatuur (klassen- en groepsapparatuur; soloapparatuur)
- kunnen het gebruik van de hulpmiddelen afstemmen op de les-groepssituatie
- kunnen de opstelling (van meubilair) gebruiken die het beste past bij het doel van de les / bijeenkomst en de betreffende groep leerlingen / cliënten afgestemd op de (onderwijs)behoefte, denk daarbij aan visuele toegankelijkheid van instructie en toegankelijkheid van medeleerlingen of cliënten
- kunnen de verschillende middelen voor een goede klassen- of groepsopstelling flexibel toepassen
- kunnen er voor zorgen dat leerlingen / cliënten elkaar beter begrijpen
- hebben inzicht in relaties tussen taalproblemen en gedrag/alert zijn op relatie tussen externaliserend / internaliserend gedrag en taal
- kunnen de akoestisch optimale omgeving (S/R verhouding) realiseren
- kunnen gebruik maken van ondersteunend beeldmateriaal en andere ondersteunende materialen (bijv. picto's)

- kunnen toezien op het (afgesproken) gebruik van de specifieke hulpmiddelen

Attitude/inzicht

- kunnen zich voorstellen wat de beperking betekent en kunnen passend handelen
- kunnen fungeren als volwassen rolmodellen

Omgeving/middelen

- de omgeving beschikt over een optimale spraak/ruisverhouding (S/R verhouding)

Organisatie

- werkt multidisciplinair (klassenassistent/leerkracht/pedagogisch begeleider/psycholoog/logopedist/pedagoog/caesartherapeut etc.)
- is voorspelbaar, transparant (bijv. t.a.v. het takenpakket van de medewerkers)
- maakt systeemaspecten expliciet
- maakt het Auris beleid met basisvoorwaarden/afspraken m.b.t. het (onderwijs)aanbod, de fysieke en sociale (school)omgeving (visie)
- betreft ouders/omgeving bij stellen van doelen en het uitvoeren van het leerproces (v.b. woordenschat-schrift, contact-schrift, klassen- of locatiebezoeken)
- betreft ouders/omgeving door informatie en voorlichting
- betreft ouders/omgeving bij activiteiten
- is alert op het borgen van specialisatie bij personeel: balans tussen investering in het verwerven van specialisatie en het benutten daarvan.
- ondersteunt leerkrachten/teams door scholing en coaching specifiek gericht op de doelgroep
- geeft inzicht in de beperking van de leerling/cliënt

2. ESM

- mensen (medewerkers, inzicht, kennis, vaardigheden)
- omgeving /middelen
- organisatie
- taal: taalaanbod, activiteiten, onderwijs

Mensen

Taal

- kunnen de lesstof niet alleen herhaald en gevarieerd aangeboden, maar geven ook veel gelegenheid voor herhaalde productie (inslijpen van woorden/grammaticale structuren): veel oefengelegenheid
- kunnen hardop verwoorden van denkstappen/overwegingen en beslissingen door de leerkracht om zo taal-denkrelaties te expliciteren
- kunnen systematisch integraal woordenschatonderwijs geven met nadruk op het leren van nieuwe werkwoorden, netwerkvorming, voldoende en afgestemd aanbod.
- kunnen bij cliënten van jongs af aan werken aan het vergroten van metalinguïstische vaardigheden (inzicht in de taalstructuur), niet alleen op klankniveau (m.b.t. leren lezen), maar ook op morfo-syntactisch niveau (zinsontleding, voegwoorden, werkwoordstijden, bijwoorden van tijd/plaats) en tekstniveau (signaal- en verwijswaarden), aangepast aan (taal)leeftijd van het kind
- kunnen expliciet aanbod geven gericht op taalgebruik (beurtnemen, vragen stellen, mening geven, discussiëren)
- kunnen expliciet aanbod geven gericht op taalvorm (zinsbegrip, woord- en zinsvorming)
- kunnen expliciet aanbod geven gericht op taalinhoud (taal-denkrelaties, woordenschat, tekstbegrip, verhaalopbouw)
- kunnen expliciet aanbod geven gericht op overdracht schriftelijke taal

Kennis

- hebben kennis van de diverse vormen van ESM

Vaardigheden

- kunnen tijd geven voor verwerking taal en productie van taal (formuleren antwoord)
- kunnen tijd nemen voor het aanbieden van taal (aangepast spreektempo)
- kunnen het taalaanbod afstemmen op niveau van de cliënt
- kunnen tijd en ruimte geven om taal te verwerken en te produceren
- kunnen levendig, melodisch spreken en nadruk geven
- kunnen veel en gevarieerd herhalen van aangeboden lesstof
- kunnen expressieve mimiek (multi-modale aanpak) gebruiken
- kunnen de communicatieve redzaamheid vergroten (zelfstandigheid, weerbaarheid, assertiviteit)
- kunnen het succes van de leerlingen/cliënten expliciteren

Attitude / inzicht

- zijn alert op problemen met simultane prikkelverwerking
- hebben inzicht in de relatie tussen gedrag en spraak-/taalproblemen

Omgeving/middelen

- de omgeving levert voldoende middelen om gepaste visuele ondersteuning door geschreven teksten, afbeeldingen, digitale media te realiseren (ter ondersteuning van geheugen, taal, ter voorbereiding e.d.)

Organisatie

- is gericht op verwerven en verspreiden van kennis m.b.t. ESM

3. AUD

- Mensen (medewerkers, inzicht, kennis, vaardigheden)
- Omgeving /middelen
- Organisatie
- Taal: taalaanbod, activiteiten, onderwijs

Mensen

Taal

- zijn NmG-vaardig (NmG-ers) of NGT-vaardig (NGT-ers) (NGT-ers: B2 is reëel, C2 is gewenst)
- bieden taal zichtbaar aan
- leraren en pedagogen kunnen systematisch integraal lexicononderwijs geven

Kennis

- hebben kennis t.a.v. bimodale meertalige taalverwerking
- hebben kennis t.a.v. bimodaal tweetalig onderwijs
- hebben kennis van het leesleerproces van horenden en auditief beperkten
- kunnen een audiogram lezen en interpreteren
- zijn op de hoogte van de werelden waarin hun leerlingen/cliënten kunnen (gaan) verkeren en de culturele vorming en identiteit van doven en slechthorenden (CIDS)

Vaardigheden

- kunnen met horende en/of collega's met een auditieve beperking communiceren en samenwerken
- kunnen (de informatie uit) de lesmethode aanpassen en toegankelijk maken voor leerlingen met een lage leesvaardigheid
- kunnen middelen kiezen die ook geschikt zijn voor auditief beperkten
- medewerkers met een auditieve beperking kunnen fungeren als rolmodel
- NmG-ers:

- kunnen omgaan met hoorapparatuur en CI
- toezien op het (afgesproken) gebruik van deze hulpmiddelen
- kunnen het gebruik van deze hulpmiddelen afstemmen op de (les)situatie

Attitude / inzicht

- kunnen vanuit een sociaal-emancipatorische werkhouding oog hebben voor culturele aspecten van CIDS

Omgeving/middelen

- de omgeving is zo ingericht dat ondersteunende apparatuur kan werken (voorbeeld: er zijn altijd reservebatterijen)
- de omgeving is voorzien van visuele signalen (naast de auditieve) voor:
 - de (school)“bel”,
 - het brandalarm;
 - signaal ter vervanging van het op de deur kloppen voor iemand een ruimte binnenkomt
- er is geluidsversterkende apparatuur (klassenapparatuur en/of soloapparatuur)
- de omgeving is zo ingericht dat deze ook veilig en overzichtelijk aanvoelt als je niet/minder goed hoort;
- de omgeving geeft auditief beperkten de gelegenheid om “360 graden informatie” te krijgen (door het voorkomen/vermijden van dode hoeken (plaatsen van spiegels, lichtinval), plaatsing van het meubilair (niet verplicht met je rug naar de deur zitten)
- de ruimten hebben bij voorkeur vloeren die een trilling over kunnen brengen zonder de S/R verhouding te verstoren.

Organisatie

- organiseert tweetalige zorg en onderwijs
- organiseert als er geen tweetalige zorg of tweetalig onderwijs is peergruppen en rolmodellen voor identificatiemogelijkheden permanent in de omgeving
- verzorgt extra activiteiten/vakken:
 - NGT en
 - CIDS: Culturele vorming en Identiteit van Doven en slechthorenden
- zet tolken NGT/NmG/schrijftolk in waar dat nodig is om te leren omgaan met een tolk.
- gebruikt multimediaal (les)materiaal altijd met ondertiteling of tolk in beeld.
- gebruikt ook speciale methoden voor auditief beperkten (Nederlands, lezen, NGT, “Dovencultuur” en sociaal-emotionele vorming)
- zorgt dat de groepsgrootte van kinderen met een auditieve beperking bij voorkeur tussen 5 en 10 is, dit gezien mogelijkheden voor instructie en sociaal contact

4. Daar waar beperkingen in het gehoor of de spraak/taal gepaard gaan met een stoornis in de contactname of een stoornis in het autistisch spectrum (ASS)

Mensen

Taal

- kunnen veel aandacht besteden aan het verduidelijken van de context (v.b. top down lezen, zowel technisch als begrijpend), houden grote lijnen duidelijk bij bijvoorbeeld klassengesprekken en gebruiken mindmappen bij wereldverkennde vakken)
- kunnen bij mismatching of het onjuist uitvoeren van taaltaken onduidelijkheden in de context aanwijzen

- mensen (medewerkers, inzicht, kennis, vaardigheden)
- omgeving /middelen
- organisatie
- taal: taalaanbod, activiteiten, onderwijs

Kennis

- hebben kennis over waarneming en informatieverwerking bij ASS en de gevolgen voor het leren, de communicatie en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- weten dat personen met autisme voortdurend een probleem hebben met vlot betekenis geven aan taal, bieden daarom informatie rustig aan, zorgen voor de grootst mogelijke samenhang en leggen duidelijke accenten bij taaltaken en maken deze niet te complex
- weten dat het voor een leerling/cliënt met ASS niet makkelijk is om zijn taal af te stemmen op zijn omgeving en kunnen daarom wat die omgeving van hem vraagt verduidelijken
- kunnen ondersteuning bieden middels vragen en taalscripts.

Vaardigheden

- kunnen gedrag van leerlingen met een ASS koppelen aan de kennis die zij hebben over ASS
- kunnen deze kennis toepassen in de omgang met ASS leerlingen: vaardigheden om het (onderwijs)aanbod, de (onderwijs)omgeving, het taalgebruik, de communicatie af te stemmen op de specifieke behoefte van de ASS leerling/cliënt.
- kunnen leerlingen/cliënten adequaat begeleiden in sociale en emotionele ontwikkeling (inzicht bieden, strategieën aanleren)
- kunnen richting geven aan de wijze van communiceren in de groep (en overprikkeling voorkomen)

Houding / inzicht

- zijn alert op problemen met simultane prikkelverwerking
- kunnen langdurig omgaan met fundamentele afstemmingsproblematiek en instrumenteel relationeel gedrag.
- kunnen een bijdrage leveren aan de psycho-educatie van de persoon met een ASS en zijn omgeving.
- kunnen oplossingsgerichte methodieken inzetten bij mismatching.

Omgeving / middelen

- de fysieke ruimte beschikt over mogelijkheden voor auditieve en visuele rust en de middelen hiervoor (denk aan schermen, koptelefoons, apparatuur)
- biedt mogelijkheden en middelen om structuur te bieden in tijd, ruimte, activiteit en persoon
- zorgt voor een overzichtelijke, voorspelbare en taakgerichte werkomgeving (sturing prikkels – verduidelijking context)

Organisatie

- is voorspelbaar: rooster, toedeling van personeel, beschikbare middelen, uitvoering van taken en bijzondere activiteiten.
- biedt sterke ondersteuning bij planning en organisatie en weet hier de juiste middelen voor te verschaffen.
- biedt ruimte voor monitoring en snel opheffen van blokkades en/of stressvolle situaties (klassenmanagement)
- zet buddy's in waar mogelijk bij voorgaande twee aandachtspunten

-
-
-

Literatuur

- Appel, R. & P. Muysken (1987). *Language and bilingualism*. London, etc.: Edward Arnold
- Auris taalbeleid (2009). Gouda: Koninklijke Auris Groep
- Agt, H. van, Essink-Bot, M., van der Stege, H., de Ridder-Sluis, H. & de Koning, H., (2005). *Kwaliteit van leven van kinderen met een taalontwikkelingsprobleem*, *Stem-, spraak- en taalpathologie*, 13, 4, 211-226
- Bode, D. & H. Knoors, (2003). Het effect van het gebruik van gebaren op de woordproductie van peuters/leerlingen met specifieke taalstoornissen. In: *Van Horen Zeggen*, 44, 4-9
- Bogers, N.P.F., Burger, E.J. & Duijf, A. (2007). Het effect van taaldenkstimulerende technieken; replicatie van een effectonderzoek, *Logopedie en foniatrie*, 5; 148-154
- Bogaerde, B. van den, M. Buré & C. Fortgens (2008). Tweektaligheid en educatie. In: Baker e.a. (eds): *Gebarentaalwetenschap. Een inleiding*. Deventer: Van Tricht uitgeverij, 293-304
- Constandse-Van Dijk, C., Elzer, M. & Mildenberg, M. (2007). *Altijd taaltijd: over communicatie en moedertaalverwerving*, Utrecht: Agiel
- Daal, J. van (2008). Gedragsproblemen bij kinderen met ernstige spraaktaalmoelijkheden, *Van horen zeggen*, 49, 1, 10-14
- Datagestuurde Opbrengstgericht Passend Onderwijs. Werken aan kerndoelen, referenties, leerstandaarden, ontwikkelingsperspectieven, leerroutes, uitstroomniveaus en ... enzovoort met de leerresultaten als uitgangspunt. Versie CI1,2,4-SO en SBO. WEC Raad, 2010
- Drenthe, M, E. Kolen, J. Kniest & M. van Weerdenburg, (2008). *Visie op ernstige spraak- en/of taalmoelijkheden (ESM) van het kennisteam ESM – Viataal*
- Dungen, L. van den & Verboog, M. (1991). *Kinderen met taalontwikkelingsstoornissen*, Muiderberg: Coutinho
- Dungen, L. van den (2006). *Taaltherapie voor kinderen met taalontwikkelingsstoornissen*, Bussum: Coutinho
- Eldik, Th van (1999). *Mental Health Problems of Dutch Youth With Hearing Loss as Shown on the Youth Self Report*. Rotterdam Erasmus Universiteit: proefschrift
- Eijden, van der P. & Kreeke-Alfrink, van de N. (1997). Denkstimulerende gespreksmethodiek. *De wereld van het jonge kind*, 1, 23-26
- Geert, P. van (1999). De relatie tussen denken en taal tijdens de vroege ontwikkeling. In H.F.M. Peters (red.), *Handboek stem-, spraak- en taalpathologie*, 9, 3-22, Houten: Bohn, Stafleu en van Loghum
- Isarin, J. (2008). Over erbij horen in verschillende werelden. In: Lem, T. van der & G. Spaai (eds): *Effecten van cochleaire implantatie bij kinderen. Een breed perspectief*. Deventer. 131-141
- Isarin, J. (2008). *Zo hoort het. Dove kinderen in het CI-tijdperk: een participatieonderzoek*. Twello: Van Tricht
- Julien, M. (2008). *Taalstoornissen bij meertalige kinderen*, Amsterdam: Harcourt
- Kienstra, M. (2003). *Woordenschatontwikkeling. Werkwijzen voor groep 1-4 van de basisschool*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands
- Knoors, H. (2008). Cochleaire implantatie bij kinderen. Effecten op de ontwikkelingen mogelijke gevolgen voor het pedagogisch beleid. In: Lem, T. van der & G. Spaai (eds): *Effecten van cochleaire implantatie bij kinderen. Een breed perspectief*. Deventer. 27-65
- *Mental Health Problems of Dutch Youth with Hearing Loss as Shown on the Youth Self Report (2005)*. In: *American Annals of the Deaf*, 150, p.11-16
- Nulft, D. van den & M. Verhallen (2002). *Met woorden in de weer. Praktijkboek voor het basisonderwijs*. Muiderberg: Coutinho
- Steenge, J. (2006). Problematiek allochtone ESM kinderen niet anders, wel complexer, *Van horen zeggen*, 47, 8-9
- Veenman, S. et al. (1993). *Effectieve instructie en doelmatig klassenmanagement*. Pearson Assessment and Information
- Wallien, M., A. Drubbel & M. Soeters (2001). *Leerplan tweetalig onderwijs. Nederlandse Gebarentaal en Nederlandse taal in het primair dovenonderwijs*. Rotterdam: CED
- Wauters, L. e.a. (2008). *Naar goede praktijken voor het leesonderwijs. Rapport Viataal*
- Welle Donker, M. Slofstra-Bremer C., Meulen S. van der, Denderen-Lubbers M. van (red.). (2000). *Spraak- en taalproblemen bij kinderen. Ervaringen en inzichten*, Assen: Van Gorcum
- Wentink, H & L. Verhoeven, (2005). *Protocol Leesproblemen en Dyslexie*. Nijmegen; Expertisecentrum Nederlands.

Bijlage 3

Programma vergroting leeropbrengsten

Koninklijke Auris Groep

In 2006 is gestart met inventariseren van leeropbrengsten door middel van een quickscan op alle Auris SO scholen. De eerste quickscan kan beschouwd worden als een nulmeting. Deze is gevolgd door een quickscan in 2008 en in 2010. Aan de hand van de resultaten uit de quickscan zijn per school verbeteractiviteiten gepland. De quickscans focussen zich in eerste instantie op technisch lezen, woordenschat en gebarenschat, leertijd en beleid op deze gebieden. In de loop der tijd zal dit uitgebreid worden met andere leerstofgebieden en activiteiten. Deze staan vermeld onder planning 2011-2014. Het doel van het programma is het vergroten van leeropbrengsten door doelgericht en opbrengstgericht te werken.

1. Conclusies, resultaten, afspraken en activiteiten 2006-2011

2006

Nul meting;

- Leeropbrengsten technisch lezen (DMT) en woordenschat (peabody)
- effectieve leertijd (observatie volgens methode Veenman)
- interne Audits op beleid t.a.v. technisch lezen en woordenschat en leertijd

Conclusies en resultaten;

Leeropbrengsten

- Genereren gegevens op schoolniveau problematisch en zeer tijdrovend
- DMT wordt niet op alle scholen afgenomen volgens de handleiding
- Over het geheel genomen lage respons (DMT < 30%, peabody 10%)
- Technisch lezen: meeste DMT scores op E niveau (op basis van gegenereerde gegevens)
- Woordenschat: gemiddelde standaardscore 67,4 (?)

Effectieve leertijd

- Meting in beperkt aantal groepen
- Effectief bestede leertijd ligt voor 10 scholen tussen 47% en 78%

Audits op beleid leertijd technisch lezen, woorden- en gebarenschat

- Er zijn grote verschillen in gevoerd beleid.
- Veel beleid is impliciet
- Vastgelegd beleid "leeft" onvoldoende bij medewerkers
- Er vindt onvoldoende evaluatie van beleid plaats

Afspraken en activiteiten

- o alle scholen starten met de invoering van de leerlijn technisch lezen
- o scholen plannen activiteiten om de effectieve leertijd te verbeteren
- o scholen formuleren beleid m.b.t. technisch lezen en leertijd
- o scholen formuleren m.b.t. bovenstaande activiteiten een schoolspecifiek activiteitenplan
- o centraal is er begeleiding vanuit het CED
- o Auris stelt een urentabel vast voor de so scholen.
- o Auris ontwikkelt een digitaal rooster/monitorinstrument
- o Auris oriënteert zich op de implementatie van een "Aurisbreed" leerlingvolgsysteem
- o Auris ontwikkelt centrale activiteiten voor het kader van de so scholen om ontwikkelingen te delen en van elkaar te leren

2008

Tweede meting, conclusies en resultaten;

Leeropbrengsten

- Er is meer bewustwording en gevoelde noodzaak bij het management om de leeropbrengsten te verhogen
- Het middenmanagement neemt initiatief om gericht te sturen op processen die de kwaliteit van het leesonderwijs verbeteren
- Scholen zijn beter dan in 2006 in staat toetsresultaten op schoolniveau te genereren.
- DMT wordt meer, maar nog niet op alle scholen afgenomen volgens de handleiding
- Scholen, op een na, zijn in staat om op basis van toetsresultaten streefnormen te formuleren.
- 63% van de leerlingen waarbij de DMT is afgenomen haalt een score **beneden het minimum** niveau, afgezet tegen de normpercentages van de landelijke standaard die gehanteerd wordt in het regulier onderwijs.
- 47% van de leerlingen waarbij de Peabody is afgenomen haalt een score **beneden het minimum** niveau, afgezet tegen de normpercentages van de landelijke standaard die gehanteerd wordt in het regulier onderwijs.
- Het merendeel, maar nog niet alle scholen, neemt de toetsen af die zijn afgesproken.

Leertijd technisch lezen, woordenschat, gebarenschat

- De effectief bestede leertijd op het gebied van technisch lezen, woordenschat en gebarenschat ligt lager dan 64%. De Auris scholen voldoen niet aan de 80% norm.
- Het management van het merendeel van de scholen heeft onvoldoende zicht op de planning en besteding van leertijd.

Audits

- Ingezet beleid wordt onvoldoende vastgelegd, cyclisch geëvalueerd en bijgesteld. (borgen).

Afspraken en activiteiten

- Voortgang invoering leerlijn technisch lezen (schoolspecifiek activiteitenplan)
- Starten met tweede leerlijn op gebied van taal (schoolspecifiek activiteitenplan)
- Invoering van model directe instructie in alle scholen
- Jaarlijkse monitoren leertijd door leerkrachten en door management
- Leertijd is onderwerp in gesprekkencyclus
- Uivoeren interne audits op alle scholen
- Invoering LVS 2000
- Auris ontwikkelt centrale activiteiten voor kader van de so scholen om ontwikkelingen te delen en van elkaar te leren
- Centraal is er begeleiding vanuit het CED

2010

Derde meting, conclusies en resultaten;

Leeropbrengsten

- Er is een positieve trend zichtbaar.
- Medewerkers zijn zich bewust van de noodzaak van doelgericht en resultaatgericht werken.
- Resultaten DMT en peabody zijn op schoolniveau beschikbaar van respectievelijk 80% en 87% van de leerlingen
- DMT wordt op alle scholen afgenomen volgens de handleiding met uitzondering van groep 8
- 55% van de leerlingen waarbij de DMT is afgenomen haalt een score **beneden het minimum** niveau, afgezet tegen de normpercentages van de landelijke standaard die gehanteerd wordt in het regulier onderwijs.
- 42% van de leerlingen waarbij de Peabody is afgenomen haalt een score **beneden het minimum** niveau, afgezet tegen de normpercentages van de landelijke standaard die gehanteerd wordt in het regulier onderwijs.
- Het merendeel, maar nog niet alle scholen, neemt de toetsen af die zijn afgesproken.

Leertijd technisch lezen, woordenschat, gebarenschat

- minimaal een keer per jaar wordt de leertijd in de klas geobserveerd door TL en/of IB en worden de resultaten op leerkracht- (gesprekkencyclus) en schoolniveau besproken.

- minimaal een keer per jaar monitoren leerkrachten gedurende een periode van twee weken hun eigen leertijd.
- Het management van de scholen heeft beter zicht op de besteding van de leertijd 71% van de leertijd wordt effectief besteed. (norm is 80%)

Audits

- Ingezet beleid wordt beter vastgelegd, maar nog onvoldoende cyclisch geëvalueerd en bijgesteld. (borgen).

Afspraken en activiteiten

- Voortgang invoering leerlijnen (schoolspecifieke activiteitenplannen)
- Voortzetting monitoring en observatie leertijd (schoolspecifieke activiteitenplannen)
- Voortzetten interne audits
- Implementatie LVS 2000
- Ontwikkelen Auris format en werkwijze ontwikkelingsperspectief
- Invoeren werken met ontwikkelingsperspectief op alle scholen
- Lexicononderwijs: Invoering viertakt model op alle scholen
- Auris ontwikkelt centrale activiteiten voor kader van de so scholen om ontwikkelingen te delen en van elkaar te leren
- Centraal is er begeleiding vanuit het CED

2. Planning 2011-2014

Hoofddoel: Opbrengstgericht en doelgericht denken en handelen d.m.v.:

- Invoering leerlijnen:
 - o In 2014 werken alle (V)SO scholen met alle leerlijnen van het CED
- Invoering Viertaktmodel
 - o In 2013 is het Viertaktmodel op alle scholen geïmplementeerd.
- Invoering OPP:
 - o Op 1 augustus 2011 bepalen alle SO scholen een OPP van alle leerlingen volgens het Auris format.
 - o In 2012 geldt dit voor het VSO en AD.
 - o Op 1 augustus 2012 is een digitaal systeem voor onderwijsplanning functioneel.
- Invoering referentieniveaus:
 - o In 2011 is de norm voor de SO scholen bepaald (referentieniveau of lager)
 - o In 2012 is de norm behaald.
- Invoering LVS 2000:
 - o Op 1 augustus 2012 is LVS 2000 volledig operationeel
 - o Op 1 januari is de eerste onderwijsevaluatie op Auris niveau met behulp van LVS 2000
- Verhogen leertijd:
 - o Effectieve leertijd is in 2011 75%
 - o Effectieve leertijd is in 2012 80%
- Invoering evaluatiebeleid
 - o Vanaf 2012 evalueren scholen systematisch hun onderwijs aan de hand van de leerlingresultaten en overige beleidsafspraken (o.a. leertijd).

Bijlage 4: Opbrengsten en activiteiten kwaliteitssysteem Auris

Kwaliteitsaspect	Gezamenlijk doel	Ondersteuning door bestuur/O&O	Check
1. Kwaliteitszorg	Vanaf schooljaar 2011-2012 wordt er op alle (V)SO scholen schoolbrede kennisdeling gerealiseerd door middel van "best practice" ervaringen tijdens kademiddagen en in nieuwsbrieven	<ul style="list-style-type: none"> - Organiseren van kademiddagen - Best practice ervaringen vanuit de (V)SO scholen verzamelen en doorgeven 	<ul style="list-style-type: none"> - ZEK Medewerkers - Kademiddag
	Iedere (V)SO school heeft vanaf 1 januari 2012 een kwaliteitssysteem waarin de PDCA-cyclus is verwerkt. Het kwaliteitssysteem richt zich in ieder geval op a) opbrengsten; b) leren en onderwijzen; c) leerlingenzorg	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning in het opstellen van het kwaliteitssysteem aan de hand van normen. - Onderzoeken van normen voor bedrijfsvoering, HR, scholing, innovatie, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Interne audit - ZEK Medewerkers
	Iedere (V)SO school heeft vanaf 1 augustus 2012 een kwaliteitshandboek waarin in ieder geval opbrengsten, leren en onderwijzen en leerlingenzorg wordt meegenomen.	<ul style="list-style-type: none"> - Aanleveren format kwaliteitshandboek, minimumeisen leerlingenzorg en best practices vanuit andere scholen 	<ul style="list-style-type: none"> - Interne audit - ZEK Medewerkers
	Vanaf schooljaar 2012-2013 evalueren alle (V)SO scholen systematisch hun onderwijs aan de hand van de leerlingresultaten en overige beleidsafspraken (o.a. leertijd)	<ul style="list-style-type: none"> - onderzoeken en vaststellen om welke leerresultaten en beleidsafspraken het zal gaan - format aanleveren voor het noteren van leerresultaten en beleidsafspraken voor SO en VSO - format aanleveren voor een evaluatiemodel 	<ul style="list-style-type: none"> - interne audit - kademiddag - evaluatieformulier
	Vanaf augustus 2013 zijn er Auris brede en doelgroep specifieke standaarden ontwikkeld en deze zijn vanaf schooljaar 2014-2015 geïmplementeerd in de (V)SO scholen. In de standaard worden de normen voor de "excellente school" meegenomen.	<ul style="list-style-type: none"> - Samenstellen van standaarden - Ondersteunen in het implementeren van de standaarden 	<ul style="list-style-type: none"> - interne audit

	Vanaf schooljaar 2014-2015 heeft iedere (V)SO school een inzichtelijk en functioneel dashboard op schoolniveau.	- Ondersteuning door middel van scholing aan teamleiders	- Interne audit
2. Leerlingenzorg	De CvB voor iedere (V)SO school voldoet vanaf schooljaar 2011-2012 aan alle wettelijke verplichtingen	- Aanleveren checklist wettelijke verplichtingen CvB - Ondersteuning	- Interne audit
	Vanaf schooljaar 2011-2012 worden medewerkers op de (V)SO scholen begeleid in het evalueren van de leerlingenzorg.	- IB'ers en teamleiders krijgen extra ondersteuning in het formuleren van SMART doelen - Begeleiding in het formuleren van doelen op het gebied van onderwijs en leren in het GHP, IHP en OPP. - Training reflectievaardigheden voor leerkrachten	- Collegiale visitatie - Interne audit
	PVL5: Vanaf schooljaar 2011-2012 bepalen alle SO scholen een OPP van alle leerlingen volgens het Auris format. Voor het VSO geldt dit vanaf schooljaar 2012-2013.	- Ondersteuning implementatie OPP in het SO - Aanleveren format OPP VSO	- Interne audit
	Vanaf schooljaar 2012-2013 is er een begrippenkader ontwikkeld en wordt dit gestandaardiseerd op de (V)SO scholen. Een check hiervan zal plaatsvinden vanaf schooljaar 2014-2015	- Opstellen begrippenkader	- Interne audit - ZEK medewerkers
	Iedere (V)SO school volgt vanaf schooljaar 2013-2014 alle leerlingen op sociaal, emotioneel, cognitief en fysiek gebied.	- Implementeren LVS - Aanleveren volgsysteem sociaal en emotionele ontwikkeling	- Interne audit - ZEK Medewerkers
	Vanaf schooljaar 2013-2014 voldoen alle (V)SO scholen aan de Auris standaard voor leerlingenzorg	- Leveren basismodellen - Kademiddag organiseren - Scholing handelingsgerichte diagnostiek via Auris Academie	- Interne audit

5 PVL: Programma Vergroting Leeropbrengsten dat vanaf 2006 op de negen SO-scholen loopt

3. Onderwijs, leren en leertijd	PVL: Vanaf 1 augustus 2011 is de leerlijn 6 technisch lezen ingevoerd op alle SO scholen.	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	PVL: Uiterlijk eind schooljaar 2011-2012 is de leerlijn begrijpend lezen ingevoerd op alle SO scholen.	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	PVL: In schooljaar 2011-2012 wordt het Viertakt-model op tenminste 5 SO scholen ingevoerd en starten zij met lexiconactiviteiten/onderwijs volgens het viertaktmodel. In schooljaar 2012-2013 wordt dit gedaan voor de overige SO scholen en het VSO.	- 0-meting - Aanbieden viertakt-training aan viertakt-coördinatoren. - Afnemen vragenlijst om beginsituatie coördinatoren in kaart te brengen.	- ZEK medewerkers - Interne audit
	In schooljaar 2011-2012 voldoen alle SO scholen aan de normen in het Auris rooster.		- Interne audit - ZEK medewerkers
	PVL: Uiterlijk eind schooljaar 2012-2013 is de leerlijn mondelinge taalvaardigheid ingevoerd op alle SO scholen.	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	Uiterlijk eind schooljaar 2011-2012 is bekend welke leerlijnen collectief en per locatie in het VSO worden ingevoerd en is een plan van aanpak gereed	- Ondersteuning via projectleiding - Invoeren leerlijnen in LVS 2000	- Interne audit - kaderactiviteiten
	Uiterlijk eind schooljaar 2012-2013 is de leerlijn leren leren ingevoerd op alle SO scholen.	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	PVL: Uiterlijk eind schooljaar 2012-2013 is de leerlijn sociaal- emotionele ontwikkeling ingevoerd op alle SO scholen	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	PVL: In schooljaar 2012-2013 geven pedagogisch begeleiders, leerkrachten, logopedisten, NGT-ers en andere betrokken op de 5 geselecteerde SO scholen lexiconactiviteiten/lessen volgens het viertakt-model. In schooljaar 2013-	- Afnemen vragenlijst - Aanbieden training - Maken Auris plan voor kennisoverdracht Viertakt-model.	- ZEK medewerkers

6 Het invoeren van een leerlijn neemt in de regel minstens een schooljaar in beslag. De uiterste startdatum van de invoering zal daarom steeds de aanvang van het schooljaar zijn waarin de leerlijn ingevoerd moet zijn.

	2014 wordt dit gedaan voor de overige SO scholen en het VSO.		
	PVL: uiterlijk eind schooljaar 2013-2014 is de leerlijn rekenen ingevoerd op alle SO scholen.	- Ondersteuning via IB-netwerk - Invoeren leerlijn in LVS 2000	- Interne audit - IB netwerk
	Iedere SO school verhoogt in schooljaar 2012-2013 haar effectieve leertijd tot minimaal 80%. In schooljaar 2014-2015 verhoogt het VSO haar effectieve leertijd tot minimaal 80%.	- Aanleveren format rooster - Training observeren effectieve leertijd - Aanleveren Auris uren tabel	- Quickscan PVL - Collegiale visitatie - Interne audit
	In schooljaar 2011-2012 start de leergang "Auris Accent" voor leerkrachten in het (V)SO.	- Aanbieden kennistoets - Aanbieden scholing via Auris Academie	- Interne audit - ZEK medewerkers -
	Aan het eind van schooljaar 2012-2013 hebben alle (V)SO scholen een plan ontwikkeld om leerlingen te betrekken bij de planning van hun eigen onderwijs	- 0-Meting - Aanleveren format structuur planning - Aanbieden kademiddag - Inventariseren van "Good Practices"	- Inventarisatie - Interne audit - ZEK leerlingen - ZEK ouders
4. Klimaat en veiligheid	Iedere (V)SO school heeft vanaf schooljaar 2012-2013 een integraal veiligheidsplan	Updaten format sociaal veiligheidsplan incl. normen	- ZEK leerlingen - ZEK medewerkers - ZEK ouders - MTO - Interne audit
	Vanaf schooljaar 2013-2014 werken alle (V)SO scholen met een incidentregistratiesysteem (incl. fysieke en sociale incidenten)	- Aanleveren incidentregistratiesysteem - Check op PDCA- cyclus in incidentregistraties in LVS2000	- Interne audit
5. Opbrengsten	Vanaf schooljaar 2012-2013 worden voor alle (V)SO scholen minimum normen opgesteld voor lezen en rekenen	- registreren van niveau schoolverlaters t.o.v. het referentieniveau	- Quickscan PVL - Collegiale visitatie - Interne audit
	In schooljaar 2011-2012 wordt de norm voor SO scholen bepaald (referentieniveau of lager) en in schooljaar 2012-2013 wordt deze norm behaald	- Ondersteuning in het bepalen voor de schoolnorm (referentieniveau of lager)	- interne audit
	Alle (V)SO scholen zullen vanaf schooljaar 2012-2013 alle schoolverlaters tenminste	- Aanleveren format schoolverlatersprocedure	- interne audit

	2 jaar volgen		
--	---------------	--	--

Bijlage 5: Werkwijze interne audits

WERKWIJZE INTERNE AUDITS ONDERWIJS

Alle scholen van Auris worden jaarlijks geaudit door kwaliteitsmedewerkers van de afdeling O&O die niet direct betrokken zijn bij de begeleiding of ondersteuning van deze scholen.

Auris maakt gebruik van een kwaliteitscyclus van volledige en verkorte interne audits. Daarnaast zijn er de bezoeken van de Inspectie van het Onderwijs, die afhankelijk van het arrangement van de school, vierjaarlijks plaats vinden. Mocht een school niet het basisarrangement hebben, dan zal in overleg met de school een andere cyclus plaatsvinden.

De cyclus ziet er met een basisarrangement als volgt uit:

Jaar 1	Bezoek Inspectie van het Onderwijs
Jaar 2	Verkorte interne audit
Jaar 3	Volledige interne audit
Jaar 4	Bezoek Inspectie van het Onderwijs

In de verkorte interne audit worden de volgende kwaliteitsaspecten van het Toezichtskader van de Inspectie meegenomen:

- Kwaliteitszorg
- Aansturing kwaliteitszorg
- Leerlingenzorg
- Aansturing leerlingenzorg
- Opbrengsten

In de volledige interne audit worden alle elf kwaliteitsaspecten van het Toezichtskader beoordeeld.

- Kwaliteitszorg
- Aansturing kwaliteitszorg
- Leerlingenzorg
- Aansturing leerlingenzorg
- Leerstofaanbod
- Onderwijstijd
- (Ortho)pedagogisch handelen
- (Ortho)didactisch handelen
- Actieve en zelfstandige rol leerlingen
- Schoolklimaat
- Opbrengsten

1. Afspraken over planning

De auditor maakt in overleg met de groepsdirecteur/betrokken directeur van de school een planning. Drie weken voor aanvang van de interne audit stuurt de verantwoordelijke auditor de volgende documenten naar de directeur van de school:

- Auditplan
- Vragen formulier
- Format rooster

Auditplan

(zie bijlage 6)

De auditor heeft dit formulier voor zover mogelijk al ingevuld, na het telefonische planningsoverleg met de directeur van de school over de planning.

Vragenlijst

(zie bijlage 7)

De directeur stuurt deze vragenlijst ingevuld retour aan de auditor, evenals de volgende documenten:

- Beleidsstuk waarin de CvB is beschreven
- Inhoudsopgave van het kwaliteitshandboek
- Veiligheidsplan
- Schoolspecifiek schoolplan
- Laatste verslag van het inspectietoezicht
- Uit de groepen van de te auditen leerkrachten van de leerling op de leerlingenlijst de laatste 2 handelingsplannen inclusief de evaluatie
- Van de te auditen leerkrachten een groepshandelsplan

2. Auditgesprek en klassenbezoek

Het auditgesprek vindt plaats in een dichte kamer. Voorafgaande aan het auditgesprek komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Voorstellen van de deelnemers van het auditgesprek aan elkaar
- Korte uitleg van het te volgen kader
- Vermelding van vertrouwelijke behandeling van de gegevens uit het gesprek
- Vermelding dat het gaat om het functioneren van de school en niet van de auditor zelf
- Vermelding van de vervolprocedure

De basis voor het auditgesprek is het Inspectiekader (vooralsnog het Toezichtskader 2005). Resultaten van het gesprek zullen weergegeven worden in het auditverslag.

Naast de auditgesprekken vinden er klassenbezoeken plaats. Per school zal een auditor gedurende een dag minimaal vijf klassen bezoeken om te vast te stellen hoe het schoolbeleid in de praktijk uitgevoerd wordt. De klassenbezoeken vinden plaats aan de hand van een vooropgestelde vragenlijst. Deze vragenlijst is gebaseerd op de het Toezichtskader 2005 van de Inspectie en eventueel aanvullende vragen. De klassenbezoeken zullen in ieder geval ingaan op de volgende kwaliteitsaspecten:

- Functionaliteit handelingsplanning
- Onderwijstijd
- (Ortho)pedagogisch handelen
- (Ortho)didactisch handelen
- Actieve en zelfstandige rol leerlingen
- Schoolklimaat

De klassenbezoeken zullen tijdens de tweede dag van de school audit plaats vinden. Resultaten van het klassenbezoek zullen in het auditverslag weergegeven worden.

3. Auditverslag

(zie bijlage 8)

Het auditverslag wordt op de volgende wijze samengesteld:

Naast een korte inleiding, worden de hoofdpunten uit het vorige inspectierapport van de betreffende school kort samengevat. Vervolgens wordt de werkwijze van de interne audit beschreven en wordt er een toelichting gegeven op het verslag van de interne audit. Deze toelichting bestaat uit de volgende punten:

- Alle indicatoren uit het Toezichtkader van de Onderwijsinspectie worden beoordeeld. Per indicator worden een of meerdere sub-indicatoren genoemd. Deze zijn met ja, nee of een vraagteken beantwoord. De sub-indicatoren zijn samengesteld aan de hand van het document "De kwaliteit van het onderwijs in cluster 2" uit 2009. De vragen zijn beantwoord door de auditoren aan de hand van de verschillende gesprekken en de documentanalyse van de toegestuurde documenten (Schoolplan, beleidsplannen, handelingsplannen, etc.).
- Per indicator wordt onder "document borging" aangegeven waar dit beleid geborgd is. (Kwaliteitshandboek, Algemeen Schoolplan, het Schoolspecifiek Schoolplan of in een ander beleidsstuk, beleidsplan of protocol).
- Ieder kwaliteitsaspect wordt beoordeeld met een plus en minpunten systeem. Er is bewust niet gekozen om volgens de codering van de Onderwijsinspectie te werken (1, 2, 3, 4, 5), omdat de auditoren geen zicht hebben op de achterliggende motivatie. Daarom is besloten om de volgende codering te hanteren:
 - + De school voldoet volgens de auditoren in voldoende mate aan de norm
 - +/- De school voldoet volgens de auditoren gedeeltelijk wel en gedeeltelijk niet aan de norm
 - De school voldoet volgens de auditoren niet aan de norm

? De auditoren hebben niet achterhaald of de school in voldoende mate aan de norm voldoet

- Ieder kwaliteitsaspect bestaat uit meerdere indicatoren. Deze indicatoren worden weergegeven aan de hand van vragen die met een “ja”, “nee”, of “?” te beantwoorden zijn.
- Voor ieder kwaliteitsaspect wordt vervolgens de door de auditoren geconstateerde beoordeling gegeven. Deze zijn gebaseerd op de gehouden gesprekken en de stukken die de auditoren hebben ingezien (Schoolplan, beleidsplannen, handelingsplannen, etc.).
- Vervolgens zijn voor iedere indicator mogelijke verbeterpunten benoemd. De belangrijkste verbeterpunten worden nogmaals meegenomen in het hoofdstuk adviezen.

Na de beoordeling van de kwaliteitsaspecten wordt een kort beeld geschetst van de huidige situatie van de betreffende school, gevolgd door adviezen voor het plan van aanpak.

4. Terugkoppeling auditverslag

Na aanleiding van de auditgesprekken en het auditverslag zal een terugkoppeling plaats vinden met de directeur en eventueel de teamleider en/of IB'er. Tijdens het gesprek zal het verslag doorgenomen worden en zullen eventuele onjuistheden aangepast worden. Naar aanleiding van dit gesprek zal het eindverslag van de interne audit gemaakt worden. De school, het Auris bestuur en de Inspectie zullen dit eindverslag ontvangen.

5. Verbeterplan

Naar aanleiding van de adviezen in de eindversie van het auditverslag zal de school, eventueel samen met een ondersteuner van de afdeling O&O van Auris een verbeterplan opstellen. Dit verbeterplan zal tevens naar het Auris bestuur worden gestuurd. De school zal, eventueel samen met de O&O ondersteuner de doelen in het verbeterplan aanpakken en implementeren.

Bijlage 6

Format auditplan

Auditplan

School:

1. doelstellingen en reikwijdte van de audit	
2. data, tijd, duur, plaats,	
3. Afdelingen/functies die worden geaudit	
4. rollen en verantwoordelijkheden (bevoegdheden) van audit-teamleden	School organiseert de planning Auditor is bevoegd naar alle hierboven genoemde onderdelen te vragen, naar bekendheid met de benoemde gebieden en conformiteit in werken
5. logistieke aspecten	
6. vertegenwoordiger van de auditee	
7. afspraken m.b.t. rapportage (inhoud, vorm, structuur, deadline)	
8. afspraken over evt. follow up	

Bijlage 7
Format vragenlijst voor directeuren

Indicator	Sub-indicatoren ja/nee	Document borging
1.1 Doelgroepenbeleid De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingen	Heeft de school kennis van de onderwijsrelevante kenmerken van de leerlingen? Komt dit naar voren in de visie & missie met betrekking tot de inrichting van het onderwijs? Is het doelgroepenbeleid verwerkt in beleid t.a.v. leerstofaanbod, leertijd, gebruik van middelen en materialen, orthopedagogisch en orthodidactisch handelen, uitstroomperspectieven?	
1.2 Onderwijsconcept De school hanteert een onderwijsconcept dat aansluit bij haar leerlingenpopulatie	Staat er in het schoolplan beschreven wat er wordt verstaan onder goed onderwijs voor de leerlingen?	
1.3 Evaluatiebeleid opbrengsten De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.	Brengt de school gericht het analyseren van de vorderingen en de ontwikkeling van leerlingen in kaart? Zijn in het schoolplan doelen geformuleerd voor de opbrengsten en resultaten van leerlingen? Worden er n.a.v. de resultaten passende maatregelen genomen ter bevordering van de schoolontwikkeling?	
1.4 Evaluatiebeleid leren en onderwijzen De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen	Wordt er geëvalueerd of het leren en onderwijzen voldoet aan de vastgestelde doelen in het schoolplan of ander documenten? Worden de evaluaties: * regelmatig uitgevoerd * zijn er duidelijke procedures * zijn er passende instrumenten * zijn er expliciete criteria? Wordt het leren en onderwijzen binnen 4 jaar volledig geëvalueerd? Worden directie, team, ouders, verzorgers en leerlingen bij evaluaties betrokken? Worden er uit de evaluaties conclusies getrokken t.b.v. borging en verbetering van kwaliteit?	
1.5 Evaluatiebeleid leerlingenzorg De school evalueert regelmatig de leerlingenzorg	Wordt er geëvalueerd of de leerlingenzorg voldoet aan de vastgestelde doelen in het schoolplan of ander documenten (aan de hand van wettelijke eisen, zelf gekozen instrumentaria)? Worden de evaluaties: * regelmatig uitgevoerd * zijn er duidelijke procedures * zijn er passende instrumenten * zijn er expliciete criteria? Wordt de leerlingenzorg binnen 4 jaar volledig geëvalueerd? Worden directie, team, ouders, verzorgers en leerlingen bij evaluaties betrokken? Worden er uit de evaluaties conclusies getrokken t.b.v. borging en verbetering van kwaliteit?	

	Bevat de evaluatie minimaal: * meten * waarden * analyseren in het kader van kwaliteitsontwikkelingen in de school		
1.6 Beleid planmatig verbeteren De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten	Zijn doelen meetbaar (= waarneembare effecten) en voldoende concreet (= plan van aanpak/werkplan/stappenplan) uitgewerkt?		
	Is er voorafgaand aan de verbeteractiviteiten aangegeven waarom en op welke wijze activiteiten worden uitgevoerd?		
	Zijn verantwoordelijken belegd en is vastgelegd welke personen de uitvoering op zich nemen?		
	Is de wijze van het vaststellen en evalueren van de resultaten aangegeven?		
1.7 Beleid leren, onderwijzen en leerlingenzorg De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen en de leerlingenzorg	Zijn afspraken gericht op het behouden van kwaliteit op een concrete en controleerbare manier vastgelegd?		
	Gaat de school systematisch na of betrokkenen nog overeenkomstig de afspraken handelen?		
1.8 Beleid rapporteren over kwaliteit De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.	Worden ouders/verzorgers, leerlingen, bevoegd gezag, subsidiegevers en andere belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit en de effecten van verbeteractiviteiten op de hoogte gebracht?		
	Is de informatie transparant, actueel en inzichtelijk?		
	Wordt er afgestemd op de specifieke doelgroep?		
1.9 Veiligheidsbeleid De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.	Voert de school een actief sociaal veiligheidsbeleid?		
	Heeft de school inzicht in de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel?		
	Is er zicht op incidenten?		
	Is er een uitgewerkt veiligheidsbeleid gericht op preventie van incidenten?		
	Worden gedragsregels gehandhaafd?		
	Is er in het onderwijsaanbod specifieke aandacht voor aspecten van sociale veiligheid?		
	Wordt er structureel samengewerkt met relevante ketenpartners in het kader van sociale veiligheid?		
	Pakt de school incidenten adequaat aan?		
	Wordt het optreden na incidenten beschreven?		
	Wordt er gezorgd voor begeleiding van slachtoffers van incidenten zowel op korte als op langere termijn?		
2.1 Kwaliteitsbeleid: algemeen De schoolleiding	Stuurt de school de kwaliteitszorg aan bijv. door middel van een kwaliteitshandboek?		
	Is er een PDCA- cyclus op alle relevante		

stuurt de kwaliteitszorg aan.	kwaliteitsgebieden?		
2.2 Kwaliteitsbeleid: visie De kwaliteitszorg is verbonden met de visie op leren en onderwijzen en de leerlingenzorg zoals geformuleerd in het schoolplan	Is de kwaliteitszorg verbonden met de visie op leren en onderwijzen zoals geformuleerd in het schoolplan? Is de kwaliteitszorg verbonden met de leerlingenzorg zoals geformuleerd in het schoolplan?		-
2.3 Scholingsbeleid : schoolcultuur De schoolleiding zorgt voor een professionele schoolcultuur.	Zorgt de schoolleiding actief voor een professionele schoolcultuur?		
2.4 Kwaliteitsbeleid: betrokkenheid stakeholders Bij de zorg voor kwaliteit zijn personeel, directie, leerlingen, ouders/verzorgers en bestuur betrokken.	Zijn personeel, directie, leerlingen, ouders/verzorgers en bestuur betrokken bij de zorg voor kwaliteit?		
3.1 Beleidsstuk CvB7 <i>De commissie voor de begeleiding bepaalt de onderwijsrelevante beginsituatie van de leerlingen</i>	Speelt de CvB een centrale rol bij de begeleiding van de leerlingen? Stelt de CvB na indicatiestelling een handlingsplan voor waarin de mogelijkheden en beperkingen van de leerlingen zo scherp mogelijk in beeld worden gebracht? Wordt dit beeld gebaseerd op de dossieranalyse of eventueel aanvullend onderzoek door de CvB?		
3.2 Beleid: ontwikkelingsperspectief De commissie voor de begeleiding bepaalt bij instroom het ontwikkelingsperspectief	Bepaalt de CvB het ontwikkelingsperspectief?		

7 De cursief gedrukte indicatoren worden door de inspectie in eerste instantie betrokken bij de beslissing over het toe te kennen arrangement. Als daar aanleiding toe bestaat kan de inspectie beredeneerd afwijken van de beslissingsregels. Hierbij spelen, al dan niet in combinatie, de volgende vragen een rol:

Werkt de school planmatig? en
Biedt de school een goed onderwijsleerproces?

ef van de leerling			
3.3 Beleid: handelingsplan <i>De school stelt een handelingsplan vast in overeenstemming met de ouders.</i>	Zien en ondertekenen alle ouders de handelingsplannen binnen 6 weken?		
3.4 Beleid: handelingsplan Het handelingsplan maakt een functionele uitvoering van de handelingsplanning mogelijk.	Maakt het handelingsplan een functionele uitvoering van de handelingsplanning mogelijk.		
3.5 Beleid: volgen van leerlingen <i>De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de vorderingen en ontwikkeling van de leerlingen</i>	Worden de vorderingen en ontwikkeling van de leerlingen zichtbaar op sociaal, emotioneel, cognitief en/of fysiek gebied? Worden de gegevens verzameld in een leerlingvolgsysteem of registratiesysteem? Worden voor elke leerling minstens twee keer per jaar de (leer)resultaten bepaald? Maken de scholen waar mogelijk gebruik van methodegebonden of methodeonafhankelijke toetsen?		
3.6 Beleid: interne afstemming De school zorgt voor effectieve interne afstemming	Zorgt de school voor effectieve interne afstemming?		
3.7 Beleid: externe afstemming De school zorgt voor effectieve externe afstemming	Zorgt de school voor effectieve externe afstemming?		
3.8 Beleid: handelingsplan <i>De commissie voor de begeleiding evalueert de uitvoering van het handelingsplan.</i>	Vindt evaluatie van de handelingsplannen jaarlijks plaats? Wordt in de handelingsplannen ingegaan op de aard en de ernst van de beperkingen van de leerlingen, gerelateerd aan het onderwijs? Wordt bij de evaluatie ingegaan op de aanleiding, aandachtsgebieden, doelen en de werkwijze gedurende de vastgestelde periode, de gerealiseerde opbrengst en op welke wijze deze is vastgesteld? Komen de belemmerende en de bevorderende		

	factoren ten aanzien van de doelen aan de orde?		
	Wordt er aangegeven of de zorg toereikend is geweest?		
	Stelt de school op basis van de evaluaties de onderwijsbehoeften van de leerlingen vast op het gebied van onderwijs, therapie en behandeling?		
3.9 Beleid: begeleiding ouders			
De school begeleidt de ouders en de leerlingen bij de keuze voor de vervolgbestemming.	Begeleidt de school de ouders en de leerlingen bij de keuze voor de vervolgbestemming?		
4.1 Beleid: handelingsplan			
De leerinhouden komen overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning.	Komt de (leer)inhoud van de handelingsplanning overeen met de uitvoering in de dagelijkse praktijk?		
	Is de opzet van de documenten voor handelingsplanning voldoende functioneel?		
4.2 Beleid: handelingsplan			
De leertijd komt overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning	Komt de leertijd komt overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning?		
4.3 Beleid: orthopedagogisch handelen			
	Komt het (ortho)pedagogische handelen van de teamleden overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning?		
4.4 Beleid: orthodidactisch handelen			
Het (ortho)didactische handelen van de teamleden komt overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning.	Komt het (ortho)didactische handelen van de teamleden overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning?		

<p>4.5 Beleid: handelingsplan De inzet van middelen en materialen komt overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning.</p>	<p>Komt de inzet van middelen en materialen overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning?.</p>		
<p>5.4 Beleid: Uitstroomperspectief Het leerstofaanbod sluit aan op het uitstroomperspectief van de leerlingen</p>	<p>Wordt er in het uitstroomperspectief rekening gehouden met de eisen van de vervolgopleiding, de arbeidsmarkt of de naschoolse woon-, werk-, en vrijetijdssituatie van de leerlingen?</p>		-
<p>Maakt het leerstofaanbod het mogelijk dat de leerlingen de benodigde competenties verwerven voor de vervolgopleiding?</p>			
<p>6.4 Beleid: onderwijstijd De school stemt de hoeveelheid tijd af op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen</p>	<p>Wordt er voldoende inzichtbaar gemaakt dat de leertijd is gerelateerd aan de onderwijsbehoeften van de betreffende leerlingen of de leerlingenpopulatie?</p>		
<p>8.4 Beleid: orthodidactisch handelen De leraren stimuleren de leerlingen tot denken</p>	<p>Stimuleren de leraren de leerlingen tot denken?</p>		
<p>Geven de leraren niet direct een oplossing als de leerling een vraag stelt?</p>			
<p>Stellen de leraren vragen gericht op inzicht in de leerstof, het begrijpen van concepten of het leggen van verbanden?</p>			
<p>Zijn de vragen ingesteld op de intellectuele mogelijkheden van de leerlingen?</p>			
<p>Gaan de opdrachten verder dan het niveau van reproductie?</p>			
<p>Wordt middels de opdrachten maximale uitdaging gecreëerd op het niveau van de leerling om te redeneren of creatief/oplossingsgericht te denken?</p>			
<p>8.7 Beleid: orthodidactisch handelen De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de onderwijsbehoeften van de leerling.</p>	<p>Brengen de leraren differentiatie aan in de instructie en verwerking van de lesstof?</p>		- Schoolspecifiek Schoolplan
<p>Is de afstemming gerealiseerd ten aanzien van de omvang en de aard (niveau van abstractie, leerstijl en strategieën)?</p>			

9.3 Pedagogisch beleid De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau	Wordt er afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen structureel aandacht besteed aan de ontwikkeling van zelfstandig werken, zelfstandig leren en eigen verantwoordelijkheid?		

Bijlage 8
Format verslag interne audit
(zie aparte bijlage)

Bijlage 9
Format verbeterplan

Plan van aanpak **School**

doel	wie	wat	wanneer	evaluatie

Bijlage 10
Auris Taalbeleid
(zie aparte bijlage)

Bijlage 11
Visie op zorg

Bijlage 12
Elkaar verstaan, meerjarenbeleidsplan 2011-2015
(zie aparte bijlage)